

nepriklausoma lietuva

SENIAUSIAS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS KANADOJE

LE PLUS VIEUX JOURNAL LITUANIEN AU CANADA

THE OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN CANADA

NR 10 (1189), ** XXIX-METAI *** 1970 - MARS-MARCH - KOVO mėn. 11 d. *** **

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA *** Postage paid at Lachine, P.Q.

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

KARALIŠKAS PAŠTAS TEBEŠLUBUOJA

Jaukelinta savaitė Montrealyje pašto tarnautojai ir pašta išvežiojančių sunkvežimių aptarnautojai arba atvirai streikuoja arba susirenka į, taip vadinamas studijines diskusijas. Nors Eric Kierans tikrai negalima būtų įtarti arba apkaltinti energijos bei išmonės stoka, bet gerbiamasis paštu ministeris Montrealyje paštu sutvarkyti iki šiol neįstengė. Toji visur dabar linksiuojama "tylioji revoliucija", kurią pradėjo Lesage liberalų vyriausybė (su Rene Levesque, tuometiniu ministru, pūsiu didžiausiąją dūdą), pradeda palengva išsigimti į bukalgalvišką priešinimasi visur ir dėl visa ko. Pašto networka yra tikrai dar vienas neatsakingumo pavyzdys. Konkreti kalbant, pavyzdžiui, praėjusios savaitės "NL" nr. 9 nors buvo išsiųstas, kaip kiekvienas numeris, antradienį, kai kuriose Montrelio miesto vietovėse skaitytojų nebuvo pasiekęs dar penktadienį!

BETSY CLIFFORD - KITA KANADIETĖ SKI ČEMPIONĖ

Nancy Green tapo, su pagrindu, Kanados sporto pasididžiavimu bei pažiba. Jos aukso medaliai liudijo pasauliui, kad Kanada yra šiaurės sporto šalis ir kad su ja verta ir reikia skaičiuoti. Nancy Green pasitraukus iš aktyvaus sporto, buvo nuogąstaujama, kad ilgokai nebeatiras kito ar kitos, kurie galėtų jos atsiekimus pakartoti. Betgi vos po metų tokia nauja žvaigždė atsirado. Štai, Val Gardena, Italijoje, įvykusiose pasaulinėse pirmenybėse, ottavietė Betsy Clifford, 16 metų amžiaus, laimėjo pirmąją vietą ir auksinį medalį giant slalom varžybose. Dabar ji svajoja apie 1972 metų olimpiadą ir norėtų laimėti visus tris aukso medalius ski varžybose. Jeigu jai tai pasisektų, ji būtų pirmoji moteris sportininkė, kuriai tai pavyko.

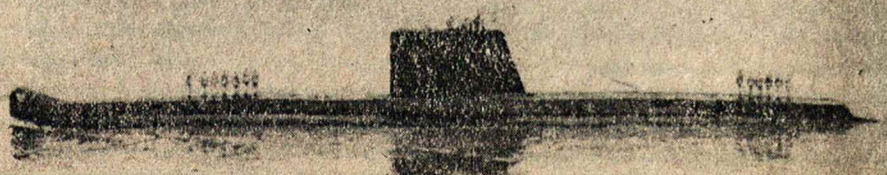
BETSY CLIFFORD

NARKOTIKAI JAUNIMO TARPE

Visoj šiaurės Amerikoje kasdien pasirodo spaudos žinios apie nepilnamečius, naudojančius reguliariai įvairius narkotikus: marijuaną, hašišą, LSD. Kaikurių naudotojų tėra vaikai dvylikos, trylikos ir keturiolikos metų amžiaus. Kanadoje toji problema kasmet opesnė. Ypatingai Kanados didmiesčiuose - Montrealyje, Toronte, Vancouvėje narkotikų vartojimas jaunimo tarpe siekia pasibaisėtinų proporcijų. Policija vis dažniau suima vaikus ir paauglius arba pardavinėjančius arba naudojančius narkotikus. Montrelio mokyklose mokytojai pakartotinai raginami išpėti mokinius apie narkotikų pavojus sveikatai ir gyvybei. Daugelis nelaimingų tėvų ir jaunimo auklėtojų su pagrindu prašo Kanados vyriausybę žymiai pagriežtinti bausmes visokiems gobšiams vertelgoms, kurie uždariauja nuodijami ir žudydami visų tautų jaunąją kartą. Nelegalioje narkotikų prekyboje didelę rolę vaidina Raudonoji Kinija, kuri pati savo piliečiams narkotikus naudoja griežčiausiai draudžia, bet duoda juos įvairiems savo agentams, kad paskleistų šiuos nuodus Vakarų pasaulyje. Savo purviną ranką toje nuodu maišatyje yra įkišusi ir Mafia ir visos kitos panašios padugnės, uždirbančios milijonines sumas iš šios baisios žmonių nelaimės ir tragedijos.

PASKENDO KITAS PRANCŪZŲ POVANDENINIS LAIVAS

Prancūzijos karo laivynas pranešė, kad povandeninis laivas "Eurydice" paskendo Viduržemio jūroje su visa įgula. Šis laivas, pastatytas 1952 metais, buvo tos pat klasės kaip ir 1968 metais Viduržemio jūroje paskendęs prancūzų povandeninis laivas "Minerve". Povandeniniu laivu "Eurydice" 1968 metais jūros dugnan nusileidęs buvo pats respublikos prezidentas gen. Charles de Gaulle, kurį jis padėjo vainiką "Minerve" laivo žuvusios įgulos atminimui. Pasaulio spaudos pranešimu, laive įvykęs paslaptingas sprogimas ir tik po to nutrukęs bet koks ryšys su povandeniniu laivu. Panašiai paslaptinai ir neišaiškinamai paskendo ir "Minerve". Yra nuomonių, kad tai darbas penktosios komunistinės kolonos, nes pastaruoju metu Sovietų sąjunga ypač stengiasi įsistiprinti su savo laivynu Viduržemio jūroje.

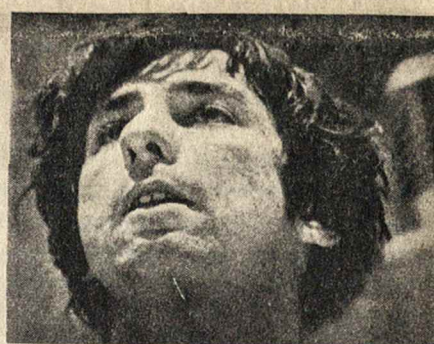
Paskendęs prancūzų povandeninis laivas EURYDICE

ČIKAGOJE NUTEISTI SEPTYNI ANARCHISTAI

1968 metais, demokratų konvencijos metu, Čikagoje, buvo kilusios kruvinos riaušės tarp įvairių kairiųjų elementų, protestavusių prieš laisvų varžymą, kapitalizmą bei įvairius kitokius pasireiškimus, ir tarp Čikagos miesto policijos. JAV-ių visuomenė aiškiai pasiskirstė į du labai priešingus lagerius: tuos, kurie palaikė demonstrantus ir tuos, kurie užstojo policiją, bandžiusią palaikyti viešąją tvarką. Žiūrint iš Kanados, atrodo, kad ir vieni, ir kiti turėjo nemažai argumentų prieš ir už. Vienoj ir kitoj pusėj buvo brutalių išsišokimų.

DAVID DELLINGER

TOM HAYDEN

RENNIE DAVIS

JERRY RUBIN

ABBIE HOFFMAN

Dabar baigėsi Čikagoj ilgą laiką nusitęsusi byla prieš septynis pagrindinius tų demonstracijų organizatorius bei inspiratorius. Teismas juos rado kaltais

už teismo įžeidinėjimą. Nuteistieji visi nuo 29 mėnesių kalėjimo iki mažesnių bausmių. Charakteringa betgi buvo tai, kad niekad dar JAV-ių teismų istorijoje nebuvo prikalbėta tiek nešvankių žodžių ir keiksmų teisėjo ir pačios valstybės adresu. Kadangi daugumas kaltinamųjų buvo žydų kilmės (ir pats teisėjas Julius Hoffman yra žydų kilmės!), tai labai dažnai teismo procedūrai ir teisėjui kaltinamųjų buvo metamas nacių, fašistų ir panašūs priekaištai. Teismo eigos metu dažnai kaltinamųjų idėjos draugai ruošė įžulias demonstracijas, tyčiodamiesi iš JAV-ių ir demokratijos. Neabejotinai didelė dauguma amerikiečių šiem demokratijos duobkasiams simpatijų nejaucia. Betgi nuteisus juos, kilo ir vėl didžiulis triukšmas ir tebevaroma įžūli akcija, kad šie jaunuoliai būtų padaryti lyg ir kapitalistinio teismo kančiais. Mūsų manymu, didžiausia užuojauta jiems gali būti skiriama tik už tai, kad, pasidinus juos kalėjimui, tapo nukirpti jų ilgį ir gerokai taukuoti plaukai.

JUDGE JULIUS HOFFMAN

MIRĖ DAR VIENA GARSIOJO KANADOS PENKETUKO NARĖ

Marie Dione, sulaukusi 35 m. amžiaus, mirė nuo kraujo išsiliejojimo į smegenis. Ji gyveno viena, atsiskyrusi nuo vyro Houle, Montrealyje. Jau nuo vaikystės ši, pati silpniausia, penketuko mergaitė išgyveno įvairius nervinius bei fizinius negalavimus. 1954 metais mirė jos sesuo Emilie, epileptinio priepuolio metu uždususi vienuolyne. Liko gyvos dar trys seserys: Yvonne, Annette, Cecile. Marie buvo palaidota St. Bruno miestelyje, netoli Montrelio. Laidotuvsė dalyvavo trys gyvosios seserys, tėvas Oliva Dionne ir motina Elzire Dionne. Pažymėtina, kad ši, visam pasaulyje pagarsėjusi, šeima vis dėlto savo tarpe sunkiai sugyveno ir penketukas paliko tėvų namus kai tik sulaukė pilnametystės. Nesugyvenimo priežastimi buvo, be abejo, pinigai, o taip pat stiprūs emociniai nelygumai.

VEL PAGROBTAS AMERIKIEČIŲ DIPLOMATAS

Kovo mėn. 5 d. Gvatemalos komunistiniai teroristai pagrobė JAV-ių ambasadorių patarėją

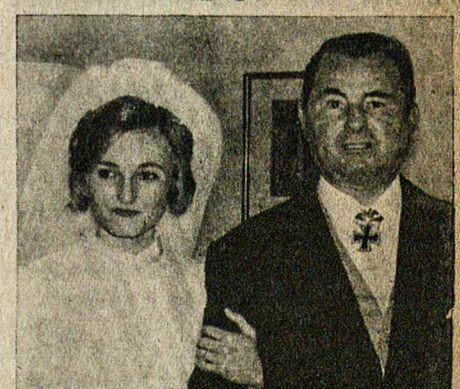
Sean M. Holly

Sean M. Holly. Rašomąją mašinėle parašytame raštelyje, kuris buvo išsiuntinėtas visiems laikraščiams, raudonieji teroristai reikalauja Gvatemalos vyriausybės paleisti keturis įsėbrus iš kalėjimo ir leisti jiems išvykti Meksikon. Jei tai nebūsią padaryta - raštelyje rašoma - Mr. Holly būsias nužudytas. Laikraštį leidžiant, dar nebuvo aišku kaip ši nemaloni istorija pasibaigs. Kaip žinia, 1968 metais šioje valstybėje, tų pačių raudonųjų teroristų buvo nužudytas JAV-ių ambasadorius John Gordon Klein, bandant jį pagrobti iš jo automobilio. Po šio įvykio visi JAV-ių diplomatai buvo išpėti būti atsargiais, bet kiekvieno diplomato, deja, neįmanoma visą laiką saugoti.

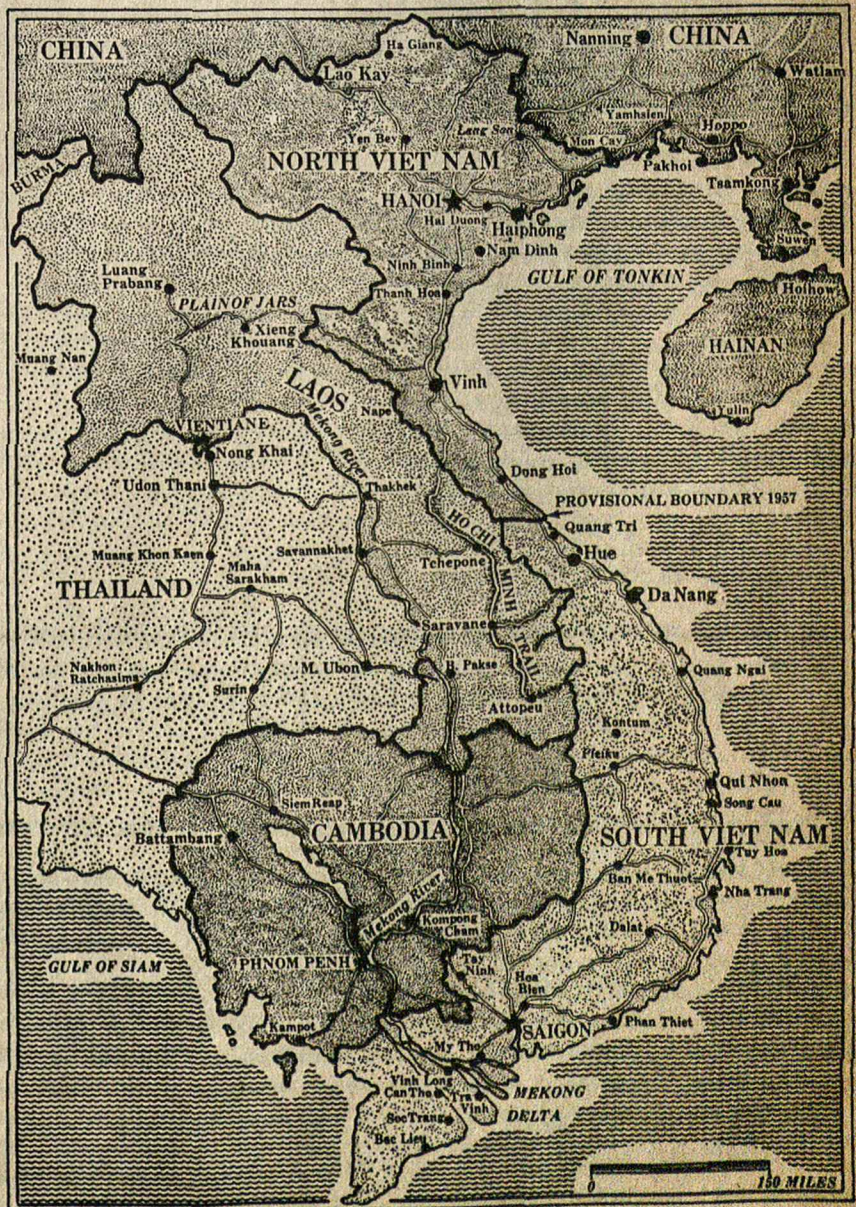
LFON DEGRELLE KARTUS LIKIMAS

Hitleris vienu metu prasitarė, kad jei jis turėtų sūnų, norėtų, kad tasai būtų toks, kaip Leon Degrelle. Leon Degrelle, riterio kryžiaus kavalierius - buvo belgų fašistų - vadinamų rexistų - vadas. Jis aktyviai dalyvavo su savo vadovaujama

flamų SS legijonu daugelyje antrojo pasaulinio karo mūšių ir juose pasižymėjo kaip labai drąsus ir sumanus karininkas. Trečiajam reichui žlugus ir Hitleriui nusižudžius, Leon Degrelle, kaip ir kiti stambūs vokiečių nacionalsocialistinio režimo šalininkai turėjo ieškoti politinio prieglobsčio. Tokį jis rado Franco Ispanijoje. Belgijos vyriausybė pakartotinai bandė jį atsigabenti, nes Belgijos teismo jis buvo nuteistas mirties bausme už savo krašto išdavimą. Generalissimo Franco betgi tik prieš kelias dienas buvo priverstas Degrelle parašyti kraustyti iš Ispanijos. Spėliojama, kad jis dabar esąs Egipte. Jis ir, pagarsėjęs karo metu, SS pulkininkas Otto Skorzeny yra vieninteliai legendariniai nacių herojai išlikę gyvi. Leon Degrelle buvo taip pat pažymėtinų gabumų rašytojas, paskelbęs visą eilę gerai parašytų rašinių apie kovas prieš komunizmą. Įdomu pažymėti, kad šiuo metu pasaulinė opinija tokius, kaip Degrelle, piešia juodžiausiom spalvomis, bet labai panašaus sukirpimo ir kriminalinio pobūdžio komunistinius fanatikus užstoja ir net padaro savotiškais kankiniais arba reformatoriais (plg. Cohn-Bendit).

Degrelle su dukra

Vietnamo karui prasidėjus plėstis ir į Laos, spausdiname šį detalų anų neramių sričių žemėlapi.

ne priklausoma Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

"Second class mail registration number 1952"

LEIDŽIA SPAUDOS B-VĖ "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

Vyr. redaktorius dr. Henrikas Nagys.
Administracijos ir techninės redakcijos Pranas Paukštaitis.
TEL. 366-6220

7722 George Street LaSalle, Montreal 690, -- Quebec -- Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje \$7.50 Canada \$7.50

JAV ir Pietų Amerika... \$8.00 USA & South America... \$8.00

Visur kitur \$8.50 Other Countries \$8.50

Atskiras numeris \$0.25 Single copy \$0.25

Adresų pakeitimas 25 ct. (siųsti prie prenumeratos arba pašto ženklais)
Nėgaliausiai skelbimai, susitarus, gauna iki 50% nuolaidos.

DIDELIO DARBO PRADŽIA

Pirmasis žingsnis žengtas. Lietuviškos Enciklopedijos anglų kalba pirmasai tomas jau išleistas. Toji enciklopedija vadinasi "ENCYCLOPEDIA LITUANICA" ir jos bus išleista šešeri tomai. Enciklopedijos redaktorius prof. Simas Sužiedėlis. Aplankas dail. Telesforo Valiaus. Pirmasis tomas apima A, B ir C raides ir yra 608 puslapių. Didelioformato; spaudos darbas atliktas švariai; ypač patraukliai ir kultūringai atrodo keturių spalvų aplankas. Leidėjas - Juozas Kapočius. Neseniai rašėme, kad Juozas Kapočius ištesėjo, išleisdamas Lietuviškąją Enciklopediją. Ir vėl jis, savo ryžtu ir savo ištekliais, pradėjo tęsti kitą pažadą išleisti ir Lietuvai. Kaip ir ką begalvotume apie šį atkaklų aukštaitį /kilęs iš Ukmergės apskrities- žiūr. Liet. Enciklopedijos XX tomas, 482-3 psl./, vieno jam niekad negalėsime prikišti, būtent, kad savo darbo neatliko, kad savo žodžio neišlaikė. Kai šiandien išleivijoje nemaža įvairių gražiausių užsimonimų lieka tikrai botago plaukstelėjimu vėjuje arba vandeninyje, jis vienas, atrodo, tik širikiuoja į tą nedaugelio būrį, kuris tebeturi savo kraują D. L. K. Gedimino dorybę. Greičiau plienas sutirps į vašką. Kaip jau buvo skelbta spaudoje ir radijo bangomis /Voice of America perdavė tai ir Lietuvai/, kiekvienas šios išidėmetinės enciklopedijos tomas bus maždaug 600 puslapių ir juose bus sutelkta kiek galima daugiau svarbios lituanistinės medžiagos ir informacijos saviesiems ir kitataučiams. Neapsiriksime tardami, kad praeis daugelis išelvijos žygių ir daugelis nuveiktų darbų bus nugrimzdę užommarštini, bet ši enciklopedija liudys daugelį metų apie mūsų išleivijos atiduotą skolą Lietuvai. Aišku, užsisakys ją įvairios ir įvairių tautų bibliotekos, universitetai ir mokslinės įstaigos. Neabejojame tačia, kad ją užsisakys ir iš

eiviai lietuviai. Ypač tie, kurie, dėl kokių nors priežasčių, neįstengė ar negalėjo užsisakyti lietuviškosios enciklopedijos lietuvių kalba. Jei norime, kad kitataučiai domėtusi mumis, nepamirškime, kad ir patysturim domėtis savo kultūra, atsiekimais, likimu bei tauta. Užsisakykite ENCYCLOPEDIA LITUANICA! Sau, vaikams, pažįstamiems, draugams tai bus nepamirštama dovana. Kaip tikrai dėl to žemiau spausdiname šios enciklopedijos užsisakymo lapelį, kurį užpildę siųskite leidyklai. Padėkime tiems, kurie ištesė. Juozas Kapočius to tikrai yra nusipelnęs!

Henrikas Nagys

Order No.

To: Lithuanian Encyclopedia Press, Inc.
361 W. Broadway, P.O. Box 95
So. Boston, Mass. 02127
U.S.A.

ORDER

I hereby subscribe to the six volumes of the ENCYCLOPEDIA LITUANICA in the English language and agree to pay \$90.00 in six installments each installment due when the volume is ready for delivery.

Date

Signature

Please print Name and Address

Remarks:

* Pirmasis tomas jau atspausdintas.

IR GERAI, IR BLOGAI... (laiškai mums)

Šiuose laiškuose išreiškiamos mintys nebūtinai atstovauja redakcijos pažiūras ar nuomone. Laiškai gali būti trumpinami. Anoniminiai pasisakymai nebus spausdinami. Red.

DĖL TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖS KANADOJE IŠLAIDŲ

Aukščiau minėtos atstovybės už 1969 m. apyskaitoj randame išlaidų padarytų šioms tikslams: buvusios ilgametės T. F. atstovės narės Iz. Matu-

sevičiūtės paminklui; kitur T. F. atstovybė aukoja vietos savitraščiui "Tėviškės Žiburiai" \$20.-

Lietuvių Tautos Fondui suaukotos lėšos yra skirtos grynai pavergtos tėvynės laisvinimo reikalam. Tą kaip tik

visur ir visada pati T. F. Atstovybė pakartotinai pabrėžia. Todėl T. F. Atstovybės skirstymas lėšų aukščiau minėtiems reikalam yra netikslus ir aukotojų suklaidinimas ir tik pasišovimas pataikauti srovinėms užgaidoms.

Torontiškiečiai gerai žinome, kad darbšti visuomenininkė a. a. Izabelė Matusėvičiūtė buvo aktyvi ateitininkė ir viso katalikų konservatyvaus lietuvių sparno rėmėja.

Prieš mirtį ji pradėjo labiau su kritika atsinešti į visą kraštutinį, netaip tolerančią, ateitininkų bei visą katalikišką torontiškių akciją.

Pasėkoje to, įtapo pašalinata iš ilgo mokytojavimo lietuvių mokyklose /Toronte/, ji buvo pašalinta ir iš "Moters" redaktorės vietos.

Jai mirus, nebuvo atiduota atatininkama pagarba. Dėl tokio bendraideologinių žmonių elgesio buvo pasipiktinta net liberalinės visuomenės dalies. Tokiai opinijai susidarius, ateitininkai ėmėsi iniciatyvos minėti darbščiai, buvusiai visuomenininkei pastatyti ant jos kapo paminklą.

Kiek teko girdėti, ateitininkai taip pat inspiravo T. F. Atstovybę prisidėti lėšomis prie to paminklo statymo.

Dabar kyla klausimas ar T. F. Atstovybė ir ateity statys "ilgamečiams" darbuotojams paminklus iš pavergtos tėvynės laisvinimui suaukoto lėšų? Tokiems tikslams, ar spaudą paremti kiekvienas gali tai asmeniškai padaryti be T. F. Atstovybės tarpininkavimo.

Todėl T. F. Atstovybė neturėtų skirti kitokiems tikslams suaukotas lėšas. J. K. Toronto, Ont.

Gerb. NL Redaktoriai, Lapkričio mėn. pabaigoje įvykęs visuotinis L. Bendruomenės narių susirinkimas užgyrė praėjusių metų valdybą ir jos pirmininką A. Šetiką už gražią veiklą ir nuveiktus darbus ir tą pačią valdybą perrinko sekančiai kadencijai.

Iš tikrųjų kolonija gali didžiulotis turėdama tokią energingą, darbščią ir sumanią valdybą. Nė vieno minėjimo nebuvo praleista tinkamai nepaminėjus. Visi parengimai buvo suarušti kuo iškilingiausiai, su gražiomis programomis, pakviečiant iš kitų kolonijų meno ansamblius, chorus, tautinių šokių grupes, solistus ir žymiuosius visuomenininkus - paskaitininkus.

Ir atrodo, turėdami tokią veiklią valdybą, visi galėtume būti šimtu procentu patenkinti. Deja, atsiranda ir tokių, kurie patys nežino ko nori. Tik, ačiū Dievui, tokių nedaug: trys-keturi šeimoms, kurios susirangiusios į savo šeimyninį kiautą, atitolusios nuo lietuviškos veiklos, laikosi pasyviai, nebemoka nė bendruomenės nario mokesčio, boikotuoja bet kuriuos lietuviškus parengimus ir ištraukė savo vaikus iš lietuvių šeštadieninės mokyklos ir skautų. Nori ką tai pabaityti, arba, kad bendruomenės pirmininkas, ar mokytojai, ar skautų vadovai jiems nusilenktų ir gražiai paprašytų... O Dieve, kokia mizerija užgulė kai kuriuos mūsų žmones! Jeigu jie savo vaikus leistų į mokyklą ar į skautus, tai jie galvoja, kad didelę malonę darytų bendruomenės valdybai, mokytojam ar skautų vadovom. Juk tai dėl jų ir jų vaikų gero daroma ir jiems auksiamasi! Jie už tai turėtų būti tik dėkingi.

Bendruomenės narys
Niagara Falls, Ont.

Sovietų "Inturisto" duomenimis, Lietuva daugiausia lankė turistai iš: Lenkijos, Rytų Vokietijos, JAV, D. Britanijos, Vengrijos, Fed. Vokietijos. Toliau seka Kanada, Čekoslovakija ir Sirija. Be to, buvo turistų ir iš Pietų Amerikos kraštų. (E)

VAINIKAI... VAI DENASI

"Pilnateisis" - slapukas at-sako į mano pastabas š. m. vasario 18 d., "NL" Nr. 7 /1186/. Suslapukais ginčytis nemėgstu, bet reikalas rimto pobūdžio - atsakysiu.

"Pilnateisis" rašo, kad J. Kručas aptaria klausimą dėl lietuvių bendruomenės Sudburio apylinkės vardu pirkimo gėlių vainiko mirusiems apylinkė gyvenusiems lietuviams, bet netiesa - turėtų būti: - "aptaria Lietuvių Bendruomenės susirinkimo priimtą nutarimą "raudoniems" lietuviams mirus, L. B. valdybai vainikų nebeperkt.

Toliau rašo: "Iki šiol apyl. v-ba savo nutarimu gėlių vainikus pirkdavo kiekvienam lietuviui, nežūrint ar jis buvo "baltas", ar "raudonas". Iškilus klausimui, ar pirkti vainiką "raudonajam" mirusiam, kyla klausimas - ką laikyti "raudonu".

Su šiuo klausimu pilnai sutinku, kad išaiškinti "raudonumą" sunku, taip, kaip išaiškinti "Pilnateisio", pasislėpusio slapvardyje "pilnateisiskumą". Perskaičius netrumpą rašinėlį, atrodytų, kad Sudburio lietuvių tarpe tik ir šliaužioja "raudonosios" pabaisos, o KLB statusas per prievartą uždėda lietuvių pančius ir nenorinčiam būti lietuviu, nors to jis niekam ir nepareiškia /"Pilnateisio" nujautimas, J. K./, vietinės L. B. valdybos buvo negeros, nes "neskrinngavo" ir negaudė, neišaiškino lietuvių komunistų, lietuviams mirus pirkto "brangius" /\$10-12, J. K./ vainikus.

Skaitytome toliau: - "Ne paslaptis, kad buvusioms Sudburio apyl. valdyboms, taipogi ir dabartinei yra žinomi visi "raudonėliai" Lietuvos valstybės duobkasiai ir turėtų būti pagal K. L. B. statutą apyl. v-bos nutarimu pripažinti nepilnateisiais b-nės nariais". Komunistą laikiau, laikau ir laikysiu - tautine nelaime, lietuvių komunistą-tautos priešu, o asmenis, kurie neištyrė, ar dėl asmeniško išsikačiavimo, nieko bendra su komunizmu neturintiems sega raudoną etiketę - tautiniais ligoniais. Tokių pavyzdžių neseniai turėjome ir Sudburyje.

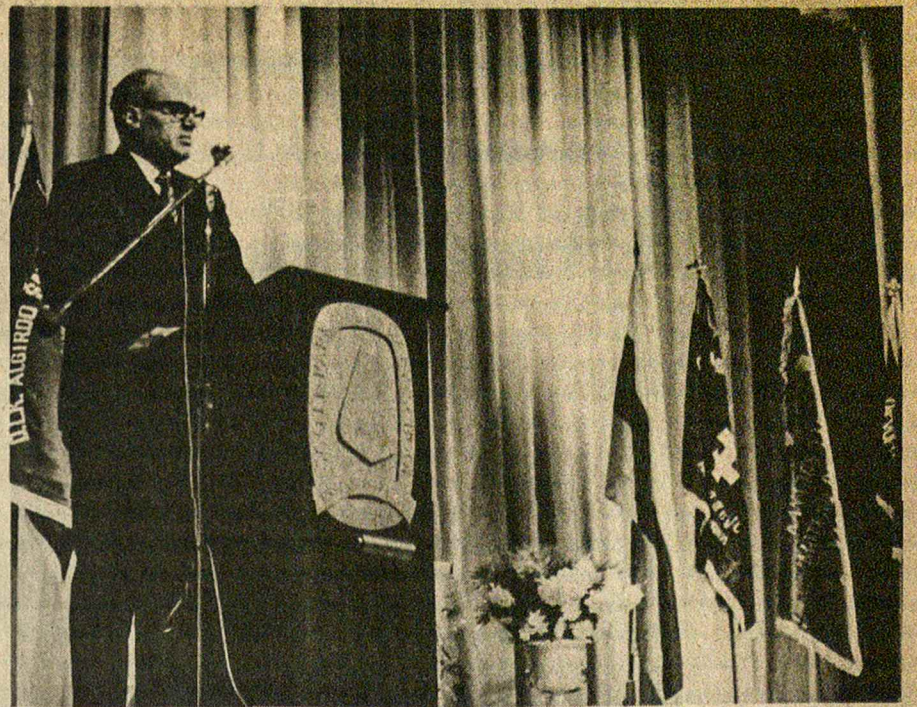
Atrodo, kad "Pilnateisis" raudonumą taiko daugiausia mūsų kolonijos senesnės kartos emigrantams, bet ar galėtų nuoširdžiai, ranką pridėjęs prie širdies pasakyti - taip, jie komunistai. Daugelis iš jų, nors ir retkarčiais dalyvavo ir dalyvauja tautiniuose parengimuose, nors ir ne kiekvienais metais aukodavo ir retkarčiais aukoja TF, moka solidarumo mokesį /Daviniai iš LB v-bos archyvo/, neapleisdavo vizituojačio kunigo. Daugumos bažnyčioje nesimantė, bet čia asmeniškas reikalas. Atsižvelgus į amžių, buvusias emigracijos sąlygas, galėtume pavadinti "suklaidintais", bet ne visus komunistais. Kompartinos bilietų nei vienas nepasirodo, nes neturi. Sutinku, kad ir jų tarpe gali būti vienas, kitas komunistas, bet tik išimties.

Jei raudonas vienas, kitas ir yra - tai "Pilnateisis" neturėtų jaudintis, o jei L. B. valdyba per eilę metų, "Pilnateisio" įtartam asmeniui mirus vainiką ir pasiuntė, tai matyti didelio "raudonumo" nerado, o

Nukelta į 3 psl.

Mirus motinai Lietuvoje,
š. P. R A Ž A N U I gilia užuojautą
reiškia

L. K. Mindaugo Šauliu Kuopos
Valdyba.

Dr. P. Lukoševičius

Foto: R. Kunnapuu

DR. P. LUKOŠEVIČIAUS KALBA, PASAKYTA PER VASARIO 16 DIENOS MINEJIMĄ, 1970. II. 15, HAMILTONE, Ont.

Renkamės į sales, būti kar-tu, pakalbėti apie tuos, kurių dėka Lietuvos vardas, nors kartais ir sudarkytai, vėl buvo žymimas pasaulio žemėlapiuose. Kaikas gal pasakys, kad renkamės pakartoti šimtus kartų sakytų žodžių. Gal nekuris pavadinis verkšlenimais kalbose pareikštas mūsų kritiškas mintis.

Šiandien jau penkiasdešimt antrą kartą minime 1918 m. vasario mėn. 16 d. Vilniuje pas- skelbtą Nepriklausomybės Ak-tą, kuriuo Lietuva vėl buvo at-statyta nepriklausoma valsty-be. Susirenkame paminėti tų, kurie lyg ažuolai griuvo savo kūnais užtvėrdami kelią Lietu- vos vardą norintiems suniekin-ti. Susirenkame nukentki galvas prisimindami visus tuos, kurie 1918 - 1921 metais nedatekluije spaudė nepaprastus šautuvus sa- spaudė paprastus šautuvus sa- spaudė paprastus šautuvus sau- godami lietuvių tautos ap- spaudė paprastus šautuvus sau- godami lietuvių tautos apsi- sprendimą būti laisvais. Paga- liau, renkamės paminėti ir tų, kurie pasiliko Tėvynėje ir savo krauju plovė turgaus aikščių grūdinius ir mirę bijojo, kad neatpažintų skausmo prislgėtų motinų, seserų, brolių ir kitų giminių.

Nekartosime kančioje sukur- tų aimanų ir dejonų mus pasie- kiančių dainų, eilėraščių, iš duo- nos padarytų rožančių, iš skar- dos gabalėlių sudėtų Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslų, Sibiro lietuvių maldaknygių, kurias dabar skaito milijonai mažos mūsų tautos nepažįstan- čių krikščionių. Nors keletai minučių sustosime prie pačios laisvės ir nepriklausomybės sąvokos, kiek ir kaip ji paliečia mus ir visus tuos, kurių tarpe mums tenka gyventi. Su kurių vaikais mūsų lanko mokyklas, kolegijas ir universitetus.

Nepriklausomybė suprantame laisvą grupės žmonių apsi- sprendimą tvarkyti visus rei- kalus daugumai priimtina for- ma. Individo gyvenime, laisve suprantame toki žmogaus gyve- nimą visuomenėje, kuris, nepa- žeidamas kito žmogaus teisių, jam leidžia vystyti savo pasi- ryžimus kokių nors gėrio sie- kimui. Tokias sąvokas savo mintyse turėdami palikom Lie- tuvą, tikėdami kada nors jas įgyvendinti praktiškai.

Nepriklausomybės ir laisvės sąvokos laikui bėgant keitėsi ir tebesikeičia, tačiau principai visuomet liks tie patys. Jei se- niau viena kuri tauta apsispre- dė savo valstybės ribose daly- kus tvarkyti viena ar kita pras- me, tai tas sprendimas buvo ga- lutinis. Šiandien taip nėra ir

galbūt niekuomet nebebus. Juk šiandien nėra ir negali būti tau- tos, nei valstybės, kuri bendram žmonijos gėriui nebūtų paauko- jusi dalies savo nepriklausomybės. Savaiame suprantama, kad kai kurių valstybių įnašas į gėrio banką labai menkas. Atsi- sakymas kokių nors teisių spres- ti savo reikalus į nieką neatsi- žvelgiant dažniausia padarytas su išsikačiavimu. Juk nepaslap- tis, kad daugelis valstybių atsi- sako savo principų ar dalies principų, nes už jo vienokio ar kitokio sprendimo žibą aukas (kartais net ir ne savas). Kai- kurios iš jų nuryja karčią sve- timos įtakos piliulę, kad leng- viau galėtų parduoti kviečius, ar kitus žemės ūkio ar pramonės gaminius. Šiandien nei paskiros valstybės, nei individai negali daryti to, kas patogiausia. Indi- vidui laisvė labai dažnai suvar- žoma, kad dabarties žmonija galėtų iš viso funkcionuoti. La- bai dažnai sprendimo teisė, ku- ri seniau priklausė individui, šiandien, savanoru, yra perlei- džama miestui, provincijai ar valstybei.

Palikime tokios sistemos sunkumus ir pirmumus įvertinti tiems, kurie yra tam kompe- tentingi. Mūsų akys krypta į žmogų, kuris vardan pažangos ir "tikslensnio" susitvarkymo yra pažymimas numeriu skai- čių eilėje, arba sklytule moder- niškų skaičiavimo mašinų kor- telių sistemoje. Labai dažnai jo likimą apsprendžia numerių ir kortelių sąmoningas grupavi- mas kokių nors tikslų siekiant. Ir dažniausia tie tikslai visiškai paneigia asmens laisvę ir žmo- gišką traktavimą.

Kiek liko žmogui laisvės? Kiek jis pats dar gali spręsti ar prisidėti prie savo likimo spren- dimo? Po to, kas anksčiau buvo pasakyta, atrodytų, kad jis be- veik nebeturėtų laisvės tvarkyti savo gyvenimą. Gal dalinai tai ir tiesa?

Grįžkime atgal keliolika me- tų ir pažūrėkime, ką radome atvykę į mums svetingus kraš- tus. Pokario metais su visu įnirtimu buvo atstatoma vakarie tiškoji Europa. Įvairiais var- dais pavadinti pagalbos planai šelpė atsikuriančias tautas ir valstybes. Amerikos žemyno (turiu galvoje ir Kanadą) pra- monė dirbo septynias dienas ir dienoje dvidešimt keturias va- landas, kad išpildytų rinkos rei- kalavimus. Dauguma mūsų su visu įnirtimu griebėmės darbų, kurie tik tebeapsitaikė, kad už- tikrintum rytojų savo šeimoms. Pramonėje prapuolė ir daug to- kių, kurie Europą paliko mokslo nebaigę, laikinai, kaip kažkas iš jų tada sakė, užvertė knygas. Dalis prie jų grįžo, nors ir po keletos metų. Tačiau dauguma, pajutę pinigų vertę ir galią, sa- vo pažadus grįžti prie užvers- tos knygos diena iš dienos ati- dėliojo. Užbaigus vienus metus, sunaujas kilo noras naujų da- lykų, kurie rodėsi net būtinai reikalingi. (b. d.)

JEIGU SVEČIAS ATVYKTŲ IŠ MARSO...

Pranys Alšėnas

Mėnulis jau užkariautas, žmonių kojomis mindytas. Nūdien garsieji pasaulio mokslininkai, galingiausios teleskopų pagalba, šaudo savo žvilgsnius į Marso planetą, norėdami patirti, ar yra kokia nors gyvybė ant tos planetos, ar ne.

Deja, ligi šiol sužinoti tiksliai dar nepavyko. Tik "skraidančiųjų lėkščių" antplūdžiui pasipylus žemės paviršiuje buvo gandų, gandelio, būk, marsiečiai padarę "invaziją" žemėn. Tačiau tai buvo gandai, legendos...

Na, bet, kaip ten bebūtų, prieleiskime, kad ant Marso gyvena žmonės. Taip lygiai prieleiskime, kad, štai, vieną dieną, puikiu moderniu lėktuvu, nusileidžia šion "ašarų pakalnėn" - mūsų suvargusio žemėlėn padorus džentelmenas... svečias iš Marso...

IR KĄ JIS ČIONAI PAMATYŲ ?

Be abejonės, tas svečias pamatytų daugelį dalykų ir, svarbiausia, tokių dalykų, kurių mes, apatijos apimti žemės gyventojai, nematome arba nenorime matyti.

Marsietis pamatytų šioje žemėje begaliniai didelę nesantaiką tarp žmonių. Jo širdis, greičiausia, nujaustų, kad šios žemės gyventojai, ar kam patinka, ar ne, vėl skuba naujo visuotinio karo link.

Jeigu tas svečias iš Marso atidžiai stebėtų, nuoširdžiai klausytų šios žemės žmonių pokalbių, pasektų spaudą, radiją, televiziją, būtų akylus įvairioms tuščioms diplomatu ir valstybių galvų konferencijoms, pasitarimams ir t. t. - jis tikrai susidarytų vaizdą, jog per daug ilgai svečiuotis žemėje negalima ir neapsimoka, nes... gali užklupti naujas visuotinis karas...

KAS DAUGIAU JAM KRISTŲ Į AKIS?

Gi jis, neabejotinai, įsitikintų, jog šioje žemėje esama dviejų visiškai skirtingų ir priešingų vienas antram blokų: totalistinio ir demokratinio. Jis pamatytų, kad tarp tų dviejų blokų yra tokia stora geležinė siena /dar storesnė už Churchillio išgalvotą "geležinę uždangą"/, kad jeigu kas tos sienos nemato - yra aklas, o jeigu kas tik nori vaizduotis jos nematęs - yra naivus, arba - prisimetėlis išdavikas.

Savaime aišku, svečias iš Marso panorėtų mesti žvilgsnį ir į begaliniai didelius arsenalus atominių, hidrogeninių ir kitokių baisiai destruktiviųjų ginklų, kurie išdėstyti JAV, Didž. Britanijos saugiose vietose arba Sovietų Sąjungos slaptoje Uralo landynėse.

Europos Lietuviai

Vasario 21 d. muzikas dr. H. J. Dahmen, gyvenęs netoli Stuttgarto, Vokietijoje, minėjo savo 60 metų amžiaus sukaktį.

Dr. Dahmen yra pasižymėjęs kaip ištikimas lietuvių tautos bičiulis. Pasiūstas kaip kultūros reikalų referentas į vokiečių generalinį komisariatą Lietuvoje antrojo pasaulinio karo metu, jis suėjo į draugiškus santykius su visa eile lietuvių kultūrininkų. Dr. Dahmen ne tik slopino lietuvių kultūros, bet, priešingai, pasidarė jos gynėju, todėl netrukus buvo iš Lietuvos atšauktas. Tačiau jis nenutraukė ryšių su lietuvių kultūrininkais.

Pokario laikais dr. Dahmen priklausė prie Baltų Draugijos

/Sakoma, kad tų ginklų skaičiai Sovietuose - net pradeda pasivyti ir pralenkti JAV-bių tokių pat ginklų kiekius/...

Jis, /tas svečias iš Marso/, gal panorėtų apžiūrėti ir gigančių radarų užtvartas, tolimo skridimo bombonešių gamybos fabrikus, bepilotinių sviedinių ir raketų gamyklas ir t. t. Dargi, galimas daktas, jis susidomėtų milijonais vyrų po ginklų abiejų blokų lageriuose. Ir tie vyrai, kitaip sakant, vyrų ištisos masės, jam padarytų rėžiantį įspūdį.

IR KĄ TIKRAI JIS TUOMET PAGALVOTŲ ?

Nagi, jau nesvyruodamas, pasakytų: žemės gyventojai galvotrukščiais skuba į naują /ir tai visuotinį - totalinį/ karą. Kitaip gi - šitokios padėties neišaiškinti...

Žemėje marsietis pamatytų tarp žmonių didelę antipatiją, kurstomą valdžios pinigais ir visokiomis propagandinėmis priemonėmis. Pamatytų pilkus milžiniškų kraštų žmonelius /Sovietų S-gojų, Raud. Kinijos/ visiškai prislėgtus ir terorizuojamus saujelės despotų. Jis pamatytų kurstomą žemėje begaliniai didelę rasinę neapykantą tarp Vakarų baltųjų ir Rytų geltonųjų bei juodųjų rasų, pamatytų persekiojimus ir kurstymus religiniame lauke.

Taipogi kilnūs Marso svečias, reikia manyti, panorėtų užsukti į Jungtines Tautas. Be abejonės, Jungtinių Tautų naujieji rūmai - jam padarytų įspūdžio ir gana gražaus, bet pačios organizacijos UN veikla - toli gražu - ne. Juk ir mes, net pilkieji šios žemės gyventojai, kurie, atrodo, esame taip užguiti laiko dvasios, išjūrusime, jog Jungtinės Tautos, turinčios per šimtą valstybių /narėmis/, tačiau kokios jos bejėgės! Jos negali /ir negalės ateityje/ priversti paklusti UN nutarimams, netgi, savo organizacijos narių.

Kiek buvo nutarimų, kiek rezoliucijų, įsakančių Sovietų Sąjungai ištraukti savo kruviną armiją iš Vengrijos, tačiau - ar ji pakluso? - Toli gražu, ne! Toji armija ir dabar tebeskandina ašarose ir kraujyje laisvės trokštančių vengrų tautą. Tas pats - ir su Čekoslovakija. Nors dėl Čekoslovakijos okupacijos - Jungtinės Tautos, nebesiryžo jokių rezoliucijų priimti, nes - kas gi iš to? ...

Taigi, slegiantį įspūdį išsivežtų iš šios žemės svečias iš Marso, o ką jis, iš tikrųjų, galvotų išskrisdamas - tik viena jo marsietiška galva tegalėtų žinoti ir tik jo marsietiškas liežuvis mums papasakoti...

Vokietijoje steigėjų ir jau ilgesnį laiką eina vokiečių-Lietuvių sekcijos pirmininko pareigas. Jis uoliai dalyvauja "Baltų Draugijos" veikloje ir yra vienas aktingiausių jos gausių kultūrinių pareigumų organizatorių. Beveiknei vienas muzikinis parengimas neapsiėjo be jo vietnokių ar kitokių paramos. Būdamas Stuttgarto radio stoties aukštas pareigūnas (dirigentas), jis atvejį atvejais pasiekė, kad baltų pareigumų programos buvo perduotos per vokiečių radio stotis. Jo dėka baltų muzikinės programos buvo atliktos pirmieji vokiečių simfoninių orkestrų.

Jubilatą asmeniškai pasveikino muz. V. Banaitis, Baltų Dr.

lietuviškosios sekcijos lietuvių pirmininkas, o centro valdybos vicepirmininkas dr. A. Gerutis pasveikino telegrama. Stuttgarto miesto burmistras įteikė dr. Dahmen miesto aukso medalį. Jubiliejų plačiai paminėjo tiek Stuttgarto radio stotis, tiek visa tenykštė spauda.

Estų laikraštis "Voitileje", išėinas Heidelberge, V. Vokietijoje, Lietuvos ir Estijos nepriklausomybės paskelbimo sukakčių proga išidėjo dr. A. Geručio ilgėlesnį straipsnį. Jame autorius suminėjo eilę faktų iš netolimos praeities, liudijančių apie lietuvių ir estų tautų glaudų bendradarbiavimą. Str. nurodoma, kad estų sostinės Talino gimnazijoje nuo 1896 m. senasias kalbas dėstė prof. Jonas Jablonskis, lietuvių rašomosios kalbos "tėvas". Taline nuo 1896 iki 1918 m. gyveno veterinarijos gydytojas Jonas Butas, žinomas visuomenės veikėjas, Lietuvos nepriklausomybės laikais pakeltas į generolus. Tartu universitete mokslus ėjo nemaža lietuvių jaunimo. Straipsnyje pastebima, kad carų valdymo laikais estų tauta buvo laimingesnėje padėtyje, negu lietuvių tauta, kuriai teko pakelti barbarišką spaudos draudimą. Tuo metu kai kitos tautos, pagautos tautinio atgimimo dvasios, galėjo daugiau ar mažiau nevaržomai plėtoti savo tautinę kultūrą, lietuvių tauta vilko pikčiausios rusiškos priespaudos jungą.

Straipsnis pailiustruotas dail. J. Mackevičiaus paveikslo "Vytautas prie Juodosios jūros" nuotrauka.

Šveicarijos lietuvių bendruomenė surengė vasario 21 d. Liucerne Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimą ir tą proga suaukė savo narių visuotinį susirinkimą. Pamaldas atlaikė kun. prof. J. Juraitis.

Naujos valdybos pirmininku išrinktas dr. P. Radvila, kasininkė ir sekretore I. Kaestli - Augėvičiūtė (buv. Šveicarijos konsulo Lietuvoj žmona) ir valdybos nariu dr. A. Hofer (V. Dargužas).

Minėjimas buvo suruoštas kartu su Šveicarijoje gyvenančiais estais ir latviais. Programoje dalyvavo I. Stasiulienės vadovaujama tautinių šokių vadovaujama tautinių šokių grupė. Estai ta proga paminėjo savo valstybės nepriklausomybės paskelbimo sukaktį.

STUDENTŲ IŠ HARTFORD, USA.

Su amerikiečių studentų grupe buvo atskridusi Ona Kriščiukaitė. Ji buvo maloniai sutikta ir priimta kai kurių šventės neišvysusių studentų, Muenchene.

• Mirė J. Karpavičius, kuris ilgą laiką buvo laikomas Sanatorijoje, Altersheim.

Atkelta iš 2 psl.
VAINIKAI... VAIDENAS...

pagerbė lietuvių, parodė jo draugams, jei ir jie tokie, kad ir kaip benorėtų savo tautinės prigimties ir kraujo negalės išsivadėti, bet tik tikras kelias į lietuviškąjį gyvenimą. "Pilnateisio" pasiūlymas mirusius tautiečius pagerbiant, vietoj vainikų, aukoti T. Fondui, K. L. Fondui ir skelbti lietuviškoje spaudoje, atrodo, geras, - tik gaila, pavėluotas. Ar kitais metais L. B. visuotinis susirinkimas padarys tokį nutarimą ir ar vainikų problema anuliavus, neiškils vėl tas pats su T. F. ir K. L. F. aukomis.

Reikia tikėti, kad problema palengvėtų ir būtų naudingiau lietuviškos išlaikymo reikalams. Dėkoju "Pilnateisiui" už pastabas, taip pat patariu per daug šališkai, neišsiaiškinus neteisti kitų, nes visuomenė norėtų žinoti ir jūsi "a libi", bet gaila, kad jūs kokiais tai sumetimais, savo noru, pasilėpėte redakcijos stalčiuose. Sudbury, Ont. J. Kručas

trumpmenos

• Dažnai ir, tur būt, su pagrindu skundžiamės, kad iš-eiškioji mūsų spauda vis dėlto esanti labai jau nuobodi ir neįdomi. Tik, sakome, dažnoki joje išsivystę barniai tą nuobodulį retkarčiais kiek prasklaido, bet jie, tie barniai, ne visuomet pasižymi itin didele kultūra ir džentelmeniškumu. Tokie priekaištai, matyt, savyje slepia ir ne vieną tiesos grūdą, tačiau tokio nuobodulio laipsnio, kokį savo puslapiuose įdiegti įstengia tarybinė spauda, užsienio lietuvių laikraščiai dar toli gražu nėra pasiekę.

O nuobodžiausia toje tarybinėje spaudoje bene bus komunistinė hagiografija. Va, šiais metais sukanka 100 metų nuo Lenino mirties. Ir kiekviename Lietuvos laikraštyje, kiekviename Vilniaus žurnale, diena diena, be jokio atodūsio rašoma apie Leniną. Nėra straipsnio, nėra temos ar gyvenimo srities, apie kurią rašant nebūtų surasta būdų pašlovinti Leniną. Net tokia sritis, kaip lietuvių kalbos tyrinėjimas, kuri Leninui tikrai niekad nei rūpėjo, nei ji dominavo, neapsieina be leniniškių citatų. Anądien Tiesoje pasisakė Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto dekanas prof. dr. J. Kazlauskas, Dalykiškai jis kalbėjo apie lietuvių kalbos studijas, bet bent pusę netrumpo savo rašinio paskyrė Leninui. Lietuvos skaitytojas iš tikrųjų privalo turėti nemažą kantrybės ir ištvermės skaityti tarybinę spaudą...

• Prisiminimai pastaruoju metu, atrodo, išvirto į bene populiariausią mūsų literatūrą. Net keliolikos šimtų egzempliorių leidžiamos prisiminimų knygos bematant išspausduojamos o poezija ar net rimtesnis romanas taip ir ieško skaitytojų. Vaitkaus prisiminimų vartinė anais metais net premijos laurų susilaukė, o skaitytojų daugumai netolimos mūsų praeities aprašymai, matyt, patenkina smalsumą ir gal net sensacijų troškulį.

Dabar Nidos knygų klubas savo 77-ju leidiniu skaitytojams siūlo Kazio Musteikio prisiminimus. Kaip ir visi prisiminimai, taip ir K. Musteikio ši knyga, žinoma, nėra objektyvus istorijos atpasakojimas. Autorius buvo Lietuvos kariuomenės generolas, ministras ir tvirtas Smetonos režimo šalininkas. Iš savo požiūrio jis prisiminimus atpasakoja, tačiau apstu juose įdomybių ne vien tikrai smalsiems skaitytojams, bet, gal būt, ir mūsų istorikams. Bene pirmą kartą mūsų raštijoje autoriaus yra aprašomas 1934 m. vykęs voldemarininkų bandymas nuversti Smetonos valdžią, o pirmoje eilėje generolo Kubiliūno vaidmuo tame perversme. Vėliau, vokiečių okupacijos metais susikompromitavęs Kubiliūnas Musteikio pristatomas ne kaip Voldemaro šalininkas, bet kaip "vokiško tipo rikiuotės generolas". Musteikio knyga, tur būt, susilauks ne tik dėmesio, bet ir ginčų mūsų spaudoje...

• Britanijos Londone jau antrą dešimtmetį gyvuojantis Nidos knygų klubas knygas paprastai išleidžia dvyniais. Atseit, skaitytojai - klubo nariai - vienu ypu susilaukia po dvi knygas. Taip, matyt, patogiau ir taupiau: leidykiai kone per pus sumažėja ekspedicijos ir pašto išlaidos. Ir su K. Musteikio prisiminimais Nida pasaulin išsivystę jos leidybinį dvynį. Tai Kazimiero Ba-

rėno "Tūtoto gaidžio metal". Knyga iš ties stambi, 400 puslapių, ir vaizduojami joje 1915 - 1919 metų įvykiai Lietuvos kaime, kai kraštą buvo okupavę vokiečiai. Pasak autoriaus: "Rūpėjo duoti kiek plačiau nupieštą vaizduojamojo metofoną ir didžiausią dėmesį skirti vaizduojamam žmogui". Ir kukliai pridūrė: "Ar man tai pasisekė, turiu palikti kitiems spręsti".

Sekantieji Nidos knygų klubo leidiniai bus A. Vaičiulaičio "Valentina", Vyt. Alanto novelių rinkinys, na, ir "Septintoji pradalgė"...

Ona Šimaitė

• "Žmoniškumas buvo jai vienintelis šio pasaulio matas, ir jei ji ko žmonėse ieškojo, tai tik gero", rašė vienas leidinys. O kitas laikraštis: "Jos nuopelnas yra tik vienas, didelis nuopelnas - begalinė meilė žmogui, atsidavusi, pasiaukojanti meilė iki paskutinės gyvenimo minutės". Pirmasis leidinys: kun. Petrošiaus vadovaujamos Prancūzijos Lietuvių Bendruomenės biuletenis, o antrasis: ryšininikiškasis Vilniaus "Gimtas kraštas".

Būna asmenybių, kurios savogrynu humanizmu susprogdina "šiapus ir anapus" poliarizaciją ir politinius tarpeklius, o tokiu žmogumi ir buvo sausio 17 d. Paryžiuje mirusi, 76 metų amžiaus sulaukusi Ona Šimaitė. Ji gimė Akmenėje bežemių šeimoje, vidurinėji mokslai ėjo Rygoje, studijavo Maskvoje. Paskutiniaisiais nepriklausomosios Lietuvos metais O. Šimaitė dirbo universiteto bibliotekoje. Antrojo pasaulinio karo metu vokiečiams okupavus Lietuvą, ji gelbėjo žydus. Vokiečiai ją tris kartus suėmė, pagaliau išvežė į Praveniškių koncentracijos stovyklą, iš kur buvo išsiųsta į nacių mirties fabriką Dachau, o iš Dachau į koncentracijos lagerį Elzase.

Įvertindamas jos nuopelnus gelbėjant nuo vokiečių žydus, Izraelis jai paskyrė pensiją, o 1966 m. Yad Vashem institu-

Esate naujas Kanadoje?

Stai ką turite žinoti apie pajamų mokesčius

Kanadoje pajamų mokesčiais apdedami visi šio krašto gyventojai, ne tik piliečiai. Čia gyvenantys turi pranešti visas pajamas, net ir gaunamasias iš užsienio. Jei savo pajamas gaunate algos forma, jūsų darbdavys jau bus atskaitęs pajamų mokesčių. Jis turi jums išduoti T4 raštelį iki vasario mėnesio pabaigos, kuriame surašyta kiek uždirbote ir kiek pajamų mokesčio atskaityta. Viena kopija T4 raštelio turi būti pridedama prie užpildytų pajamų mokesčių pareiškimų ir kartu pasiunčiama. Jei dirbote pas kelis darbdavus vienu metu laikotarpyje, gausite kelis T4 raštelius, kuriuos reikia prijungti. Dauguma mokesčių mokėtojų gauna paštą pajamų mokesčių pareiškimus. Jie yra spausdinti, su mokesčių mokėtojų pavardėmis, adresais ir socialinės draudos (Social Insurance) numeriu. Naujai atvykę į šį kraštą turi pasirūpinti pirmą kartą pajamų mokesčių pareiškimą formą - pasiimti ją iš pašto įstaigos. Kai mes ją gauname ir jūsų pavardę įrašysime, sekančiais metais ir jums ji bus prisiųsta paštu. Informaciją brošiūra yra pridėta prie kiekvienos pajamų mokesčio pareiškimų formos. Joje yra atsakymai į kiekvieną jūsų klausimą. Bet jei dar turėtumėte abejonų, galite nemokamai gauti patarimų ir informaciją iš kiekvienos apylinkės pajamų mokesčių įstaigos. Ten galite užėiti, paskambinti ar parašyti. Daug mūsų tarnautojų kalba įvairiomis kalbomis. Jei norite, galite atsisvečiuoti draugą, kuris jums išverstų paaiškinimus.

reikia pagalbos? naudokitės mūsų vadovu (arba mūsų tarnautojais)

Department of National Revenue
The Hon. Jean-Pierre Côté, Minister

tas jai apdovanojo Teisiųjų medaliu. Ona Šimaitė buvo tikras humaniškos lietuviškos pavyzdys, kuri nebodama pavojaus savo gyvybei, nuo mirties nasrų gelbėjo kitus žmones.

• Britanijos Londone Vasario 16 minėjimas buvo suruoštas vasario 25 d. Lietuvių socialinio klubo salėje. Pagrindinę paskaitą minėjime skaitė montrealietis ekonomistas Alfredas B. Pusarauškas.

Londoniečių tvirtinimu, tai buvusi iš pačių įdomiausių ir turiningiausių lietuviškų pasakaitų, pastaraisiais metais girdėtų Londone. R. E. M.

• "NL" naujiems prenumeratoriams tik \$5.00 už pirmus metus!
• Naudokitės šia patogia užsisakymo forma:

Vardas ir pavardė _____

Adresas _____

Parašas _____

Data _____

Prof. dr. A. RAMŪNO - Ottawos universiteto pedagoginio mokslo vicedekano nauji veikalai:

♦ DEVELOPMENT OF THE WHOLE MAN THROUGH PHYSICAL EDUCATION ----
Išleido Ottawos universitetas, 435 psl. Įvada parašė Avery Brundage, tarptautinio olimpinio komiteto pirmininkas. Prof. J. Maritain pareiškė apie šį darbą: "Tai galutinis klausimo nušvietimas".

♦ DIALOGUE ENTRE ROME ET MOSCOU ----
Ekumeninis žvilgsnis į Rusijos ir Europos santykius praeityje, dabartyje ir ateityje. Įvada parašė kardinalas Koenig. Išleido Ottawos Universitetas. (prancūzų k.)

♦ IŠ SUTEMŲ Į AUŠRĄ ----
Jame iškeltos naujos mintys apie žmogų, tautą ir žmonių kosminiam amžiui augsiant.

Veikalai gaunami A. V. parap. Kioskoje, 1465 De Seve St., Montreal 205, P. Q.

LITUANUS žurnalo platinimo vajui talkino Maria aukštesniosios mokyklos "RŪTA" ratelio narės. Iš kairės į dešinę: LITUANUS žurnalo energingasis reikalų vedėjas Jonas Kučėnas, I. Marcinkaitė, R. Pagutytė, E. Varškytė, R. Butikaitė, A. Simonavičiūtė ir R. Balčiūnaitė

Mielas Lietuvi!

LITUANUS yra vienintelis mokslinis žurnalas laisvajame pasaulyje, kuris anglų kalba pristato lietuvių tautos padėtį ir gina jos reikalus prieš iškreiptą sovietų okupantų propagandą. LITUANUS taipgi spausdina Lietuvos istorijos, meno, kalbos ir literatūros studijas, ir tuo kelia tautinį susipratimą mūsų studijuojančiame jaunime.

LITUANUS yra siuntinėjamas į 97 laisvojo pasaulio kraštų universitetus, kolegijas ir bibliotekas. Keturis sykius per metus LITUANUS lanko šias įstaigas ir atstovauja Lietuvą. Šis darbas negali būti tęsiamas be Jūsų prenumeratos ir paramos. Jūsų prenumerata tiesiogiai remia LITUANUS darbą.

Pas pabaltiečius LITUANUS yra vienintelis žurnalas, kuris per 15 metų, vien lietuvių pastangomis išsilaikė ir pasiekė tarptautinio dėmesio. Mes tikimės, kad Jūs padėsite šį darbą tęsti ir toliau.

LITUANUS žurnalas yra ne tik svarbus kitataučių informavimui, bet imponuoja mūsų lietuviškąją studentiją. Kviečiame įsijungti į LITUANUS darbą ir Naujų Metų progą užprenumeruoti LITUANUS sau arba kuriam studentui. Jis Jums tikrai bus dėkingas.

Turime vilties, kad į mūsų prašymą atsiliepsite prenumerata arba auka. Iš anksto esame dėkingi.

Su geriausiais Naujų 1970 Metų linkėjimais!

LITUANUS

P. O. BOX 9318

CHICAGO, ILLINOIS 60690

Talpindami "LITUANUS" žurnalo reikalų vedėjas J. Kučėnas naujametiską atsisveikinimą norime priminti: turimomis žiniomis į Kanadą siuntinėjama buvo 200 egz. skaičius ir iš kurių 2 trečdaliai bibliotekoms ir žymesnėms įstaigoms, t.y. tik vienas trečdalis apmokamų. Š.m. pradžioje "Lituanus" žurnalo leidėjai vykdami vajų ir kanadiečiams lietuviams išsiuntinėjo nemažą kiekį laisvų, tikslu gauti naujų prenumeratorių. Todėl primename, NL skaitytojams, kad atkreipti tinkama dėmesį, nes kanadiečiai lietuviai turėtų turėti gausesnį skaičių šio žurnalo prenumeratorių, kai jauniuoji dižioji dalis yra studijuojanti o ypač, baigusi aukštuosius mokslus. NL.

PROPIRŠČIAI

19.

A. Pavilainis

Tiktai vienas iš šimto Toronto lietuvių skaito lietuviškus kultūros žurnalus. Tai paaiškėjo T. Žiburiams atskleidus jog Toronte tėra 38 žurnalo Aidai prenumeratorių, gi visoje Kanadoje vos šimtas /Montrealyje 17/. Negeriau ir su Metmenimis - jų prenumeratorių Toronte lygiai 30. Be abejo, dalis skaito abu žurnalus, tad išeina, kad didžiausioje Kanados lietuvių kolonijoje yra nedaugiau 75 giliau besidominčių lietuviška kultūra. /50 vieno ar kito leidinio prenumeratorių x 1.5 skaitytojo lygu 75 - prieš čia priskaitomus aštuonis tūkstančius lietuvių/. Yra daugiau nei nujautimas, jog daugumas kitų nesidomi bet kokia kultūra. Ką tokioje graudžioje padėtyje daryti? Peršasi noras iš kartėlio tarti: "Teprasmenga mūsų taip vadinami inteligentai inžinierių ir daktarų baluose". Tačiau taip nedera.

Nepopuliaraus turinio leidiniai ir čia Amerikoje pakenciamu skaitytojų skaičiumi negali didžiuotis, nors ir turi priemonių jį didinti skelbimais, nuolatiniiais cirkuliais, paskelbimu geresniuose knygynuose ir aukštųjų mokyklų bibliotekose. Tuo tarpu skaitytojų apatija verkslenda mi mūsiškiai nerodo jokio agresyvumo. Lietuvis gi perdėtai nerangus, be paraginimo, ir tai pakartotino, niekam nesirūžta. Štai ir aš pats tiktai asmeniškai redaktoriaus pastumtas /sugedytas?/ neperseniausiai Aidus pastoviai gaunu.

Turbūt nedrąsu laukti iš pačių tokios nepelningos prekės leidėjų didesnio entuzias-

mo skaitytojų telkimui. Tuo labiau iš beštabių redaktorių. Betgi kultūros žurnalai yra išeivijos lietuviškumo dar gajos gyvybės žymės. Tad yra mūsų visų reikalas, o ypač mūsų vadų - bendruomeninių veiksmų, švietimo ir kultūros komisijų. Jie ir turėtų žurnalų gerovę pasistatyti vienu savo darbo uždaviniu, gal būt planingai /ir išradingai/ vykdami skaitytojų verbavimo vaju, gal savo lėšomis su sveikinimu naujavedžiam siųsdami Aidų ar Metmenų, ar abejų, prenumeratorių, gal kaip kitaip. Tiktai reikia, visų pirmą, kad ir jų pačių namuose kultūros žurnalai būtų svečiai.

Ne išmaldos reikia prašyti, amžinu priminimu patriotinės pareigos, bet įtikinimu, jog: "prenumeruoti žurnalą - tai ne "aukotis", o tik juo naudotis; ne leidėjus "remti", o tik savęs pačių neskriausti", kaip rašoma į dvidešimt pirmuosius leidimo metus žengiančių Aidų sausio mėnesio numeryje. Amen.

Praeitų metų lietuviškų įvykių apžvalgoje Aidai neišvengia užkliuti už jau su nemažu patyrimu save liaupsinančio čikagiečio architekto kabliuko. Ir čia kartojama geraširdžio Draugo naujiena apie Jono Muloko /ir sūnaus/ premiją JAV architektų sąjungos parodoje. Tai ne melas. Tiktai propagandistai retai meluoja, bet daug rečiau pasako teisybę.

Tai išpūdinga žinia verta visų mūsų pasididžiavimo savo tautiečio atsiekimu, nes štai JAV architektų sąjunga "specialia aukščiausią premi-

KADA ŽMOGUS TAMPA KULTŪRINGAS?

KULTŪROS MINISTRAS LIONAS ŠEPETYS ATSAKO Į „SVYTIURIO“ ŽURNALISTO TOMO SAKALAUSKO KLAUSIMUS

JURNALISTAS: Ministrė, su Jumis norėčiau pakalbėti apie kai kurias individo kultūrinio progreso problemas.

Reikia pasiekti, respublikos kultūros pasiekimai dažnai iliustruojami įvairiais skaičiais ir procentais. Tankus mokyklų, kultūros namų, teatrų, muziejų, bibliotekų, kino teatrų tinklas; radio, televizijos, gastroliuojančių teatrų, koncertų, kinojamy parodų, knygų išplėtimas, leidžiantis visiems visuomenės nariams, nepriklausomai nuo gyvenamosios vietos, susipažinti su kultūrinėmis vertybėmis, matyti, yra būtinas, jei tauta nori sukurti visuotinę, socialistinę, tikrai demokratinę kultūrą. Tai kalba apie atitinkamą ryšį tarp žmonių, apie komunikacijos laipsnį. Skaičiai, rodantys pasiekimus šioje srityje, yra kiekybiniai rodikliai, bylojantys apie augimo perspektyvas. Bet jie nekalba apie kultūros kokybę. Kiekybiniai

pasiekimai, neviršė kokybinius, rodo tik civilizacijos laimėjimus. Labai svarbu, su kokiomis kultūros vertybėmis žmogus susiliečia ir kaip jis jas sugeba suvokti. Vadinasi, norint nustatyti individo kultūringumą, matyti, reikia atsakyti į tris klausimus: kokios bendravimo formos tarp jo ir kultūrinio vertybių, tarp jo ir kitų individų, ką jis gauna ir kaip suvokia? Apie tai ir norėčiau pakalbėti.

Visų pirma idomu žinoti, ar šie klausimai tyrinėjami, ar renkama informacija. Kokie jos apdorojimo principai ir metodai?

MINISTRAS: Deja, tarybinės kultūros teorijos mokslas kol kas silpnai vystomas. Tiesa, kai kurios atskiros kultūros šakos yra neblogai ištirtos, tačiau kompleksiniai tyrinėjimai - apvėtinio būklės.

Kultūros informacijos kaupimas bei jos tyrimas mūsų respublikoje kol kas yra tik užuomazga. Galia, kad šie pirmieji tyrimai nėra sukoncentruoti ir centralizuoti, kad jie nėra Kultūros ministerijos žinioje. Suprantama, be visapusiškos kultūrinės informacijos, be jos analizės labai sunku kryptingai organizuoti darbą; tiksliai nežinant poreikio, sunku teikti pagalbą.

Šiuo metu ketiname suorganizuoti grupę, kuri turėtų kompleksiskai tirti konkrečius kultūros ir visuomenės sąsąjybių procesus. Vėliau jos veiklos apimtis turėtų išsiplesti.

Jūsų nuomone, turėtų būti svarbiausios kultūrinio vertybių priartinimo prie individo formos? Kas jau atgyveno? Kas gimsta naujai?

MINISTRAS: Nenorėčiau suklikti su ankščia Jūsų iškeltu teiginiu, kad skaičiai - tik kiekybiniai kultūros rodikliai, terodą civilizacijos pasiekimus. Netikslinga būtų atskirti išskirti kultūros kiekybinių ir kokybinių rodiklių, juos atskirti ar priešpasyti. Tai dvi to paties reiškinio dalys, santykiaujančios tarp, kaip, pavyzdžiui, mėsos santykiausia forma ir tyrimas. Iš tikrųjų ar mėsos tyrimas kokią nors visuomenę pavadinti kultūringa, jei ji neturėtų bibliotekų, teatrų, muziejų, jei ji mažai leistų knygų ir t. t. Ar mūsų daiktinių šeimų gausmas nesudaro prielaidų naujam tarybinės lietuvių dailės suoliui, jos paplitimui, įdiegimui gyvenime!

ja" atžymėjo lietuvių. Tiktai... tokios sąjungos nėra. Iš viso bendrinės JAV architektus apjungiančios draugijos, kaip iš aprašymų Drauge ir Aiduose suprastume, nėra, jeigu neškaityti labiau elitinio American Institute of Architects. Gi kompanija kuri žavėjosi Muloko šedevrais nežinoma, kaip poturinti kompetenciją spresti bet kokius architektūros estetikos klausimus. Jos konvencija atėjo ir praėjo, o apie premijas didžiuose JAV architektūriniuose žurnaluose nei bū nei me.

Oia vėl kaip su ta Muloko bažnyčia N. Y. Times real estate puslapyje. "New Yorko miesto premija už Maspetho liet. par. bažnyčią" - tikrai, kunige redaktoriaus J. Daugl.!

14.

STEFANIJA RŪKIENĖ

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

KELIONĖ SIBIRO UPĖMIS

BARŽOS

Kraustomės į baržas nuolat sargybinių raginami: "Skare, skare!" Nusibodo jiems mus prižiūrėti ir saugoti. O gal bijojo, kad kas nors nepabėgtų. Aiškinkis tada dėl kokio nuskurdusio ir suvargusio liaudies priešo dingimo!

Nemielos mums pasirodė tos baržos: didelės, drėgnos ir visur druskos pribarstyta. Matyt, kad jomis vežiojama druska.

Čia pat buvo atėjęs ešelonas ir su estų tremtiniais. Į baržas dabar kraustėmės visi. Estai pasirodė labai nedraugiški ir jautėsi už mus pranašesniais, nes daugelis mokoje rusiškai kalbėti. Jie stengėsi baržose užimti geresnes ir patogesnes vietas. Jei lietuviai greta jų apsistodavo, jie bardavosi ir varydavo juos tolyn. Vartojo net ir fizinę jėgą - stumdavo iš ir spardydavo mūsų maišus. Jie pasirinkdavo patogesnes vietas ir jas laikydavo saviesiems, kurie dar neatsikraustė iš vagonų. Vėliau vergo dalia visus sulgyino.

Pagaliau susiradome vietelę baržoje ir mes. Pasiėdome atsineštąjį savo turtą ir galvojome, kad naujoje vietoje bus geriau, nes čia, palyginti su vagonais, platu ir erdviu. Mūsų vagono gyventojai stengėsi apsisistoti krūvelėje, nes per visą kelionės laiką susigyvenome, o kartu mums atrodė jaukiau ir drąsiau.

Sėdime ant savo maišų ir dairomės naujoje aplinkoje. Dabar svarstome, kiek laiko mes gyvensime šiose baržose ir kaip ilgai dar plauksime Sibiro upių keliais. Jau pagailo mums ir vienintelio sibirinio geležinkelio. Nugrįs į tolimus Sibiro užkampius, ir mes negalėsime sugrįžti į namus. O mus dar vis toliau grūda nuo tų namų. Jau pėsčiomis sunku būtų pareiti. Bet kad tik paleistų - vistiek eitume, nors ir ropomis tektų ropoti.

Baržoje praplėtė mūsų pasaulis. Galima vaikščioti po visą laivą ir miklinti sustingusios sąnarius. Ant denio galima pakvėpuoti grynu oru, jausti švelnų vėjelio glostymą ir saulutės auksinių spindulių gaiv-

nančią šilumą. Taip malonu visa tai po pragariškos kelionės užkalnuose vagonuose. Kyla noras užsimerkus išstetis ir viską pamiršti.

Tuoju visi šoko vaikščioti ir miklinti savo nusėdėtą ir jėgų netekusią koją. Čia buvo platu ir daug vietos. Slampinėdami pakampėmis, visi ieškojo giminų, draugų ir pažįstamų, norėdami pasikalbėti, gal ką nors nauja išgirs, gal jie daugiau žino, gal paguos, nuramins. Savo vargus tai tikrai papasakos. Jei gerai pažįstami, tai skysis savo likimu dar daugiau už tave. Tada savoji nedalia ir vargas atrodys mažesni, nes reikės artimą raminti.

Baržoje sutikau daug pažįstamų zarasiškių moterų: Naglienę, Haleckienę, Juodinię, Sarapinię, Belžakienę, Ubeikienę, Lukoševičienę, Juodvalkienę, Kvedarienę ir kitas.

Kitame baržos kampe susirūpavę žemaičiai: Stupellai, Vizgirdos, Jasinskiai, Bacerskiai, Svilai, Rudžiniai, Buterlevičiai, Geležiniai ir Tamošauskai. Jų šeimos nebuvo išardytos. Vyrų atskyrimas nuo šeimų buvo išspręstas dar Lietuvoje bylas sudarant. Tada buvo nutarta, kurie yra pavojingesni sovietinei santvarkai ir už tai turi mirti.

Šalia grupelė Lietuvos žydėlių šeimų. Jų vyrai irgi nuvaryti koncentracijos stovyklosna.

Visų valstybių ir kultūrų tautų mokslininkai ir gydytojai rūpinasi žmonių sveikata. Tai buvo ir yra aktualiausias tautų ir žmonių giminės išlikimo reikalas. Kalėjimais taip pat turi gydytojus, kurie rūpinasi kalinių sveikata. Kodėl dabar nėra nė vieno sovietinio gydytojo, kuris rūpintųsi tremtinių sveikatos reikalais? Pagaliau tegu nesirūpina suaugusiais "prasakaltėliais", kurie yra tiek kalti, kad gyveno savo protėvių žemėje ir ją mylėjo. Tas okupantai, žinoma, nepatiko, bet tremiamųjų turtas tai tikrai patiko, nes buvo grobiamas su malonumu. Gal nepatiko, kad Baltijos šalių žmonės kultūringesni už "matuškos" gyventojus? Stebint pravažiuojančias vietas, tikrai atrodo, kad jie atsilikę nuo vakarų valstybių šimtu metų.

Niekai negalima suprasti, kodėl nesirūpinama vaikų sveikata. Juk tai visų tautų ir valstybių ateities pagrindas. Gydytojų esama, bet tūkstantinėms tremtinių mionims nedavė nė vieno. Juk iš vaikų išaugtų sveiki ir stiprūs šalies piliečiai, kurie būtų naudingi ir sovietinei valstybei. Pagaliau ir vergai turi būti sveiki ir tvirti, jei norima iš jų turėti "darmavos" darbo jėgos.

Sunkiai serga penkerių metų Tamošauskų berniukas. Norėtume jam padėti ir kur nors surasti gydytoją. Pradėjau lakstyti po baržą, klausinėti žmonių ir ieškoti tremiamo gydytojo. Mūsų baidoke gydytojo nesuradau, o jis būtinai reikalingas, nes greta manęs labai dejuoja sunkiai sirgusio senutė. Nors ir beviltiška mūsų būklė, bet niekas nenori mirti.

Bevaikštinėdama pasmerkusių minioje, sužinojau, kad grėta stovinėjoje baržoje yra lietuvis gydytojas. Paprašiau sargybinių, kad leistų man nueiti į aną baržą. Leido. Abi baržos buvo sujungtos permatomais

lentomis, kurios atstojo lieptą. Nuėjusi susiradau jauną lietuvių gydytoją, kurį parsivedžiau pas mūsų liginus. Apžiūrėjo senutę ir sergantį berniuką, davė kažkokių vaistų, ir po to vizito sergantieji pasidarė geriau. Padėkojome, ir gydytojas sugrįžo į savo "laivą". Taigi turim savo bendro likimo lietuvių gydytoją. Žinome, kad jis visada stengsis sergantiejiems padėti, tik visa bėda, kad jis neturi vaistų. Et, kam gi pasmerktiesiems vaistai! Be vaistų greičiau išmirs liaudies prieštai, ir komunistinė imperija bus saugesnė.

Aš irgi blogai jaučiuosi. Gal kalta aplinkuma, o gal tas lakstymas ir rūpinimasis sergančiais. Bandau savo maišą plačiau išskleisti ir rengiuosi pailsėti. Atsugulu, bet per visą naktį blaškausi ir negaliu užmigti. Labai skauda galvą, krūtinę, ir jaučiu, kad turiu daug karščio. Ryta geri žmonės ir man parvedė tą patį daktarą. Pamatavo temperatūrą, pasiklausė ir nustatė aštrų gripą. Tuoju man davė vieną tabletę ir padėjavo, kad neturi vaistų. Pajuokavo, kad vakar lanksčiau ir rūpinausi kitais, o dabar ir pati sugriuvau. Gydytojas rimtai priminė, kad mums negalima dabar sirgti, ir palinkėjo greitai pasveikti.

Daktaro apsilankymas paveikė raminačiai, o tabletė numušė temperatūrą. Panorau miegoti, kiek pasnaudžiau, išpraskaitavau ir pasidarė lengviau. Taip sirgdama praleidau visą dieną, ir sulaukiau nuostabios Sibiro nakties. Sėdžiu ant savo maišo, žiūriu į viską apatiškai ir stengiuosi nieko negalvoti. Tačiau įkyrios mintys vistiek neduoda ramybės. Ką tik sutemo. Laukiu, kad dangiųjų žvaigždėlių sužibėtų ir pašviestų mums skurdaus ir nežinomo likimo kelyje, kuriame mes visi atsidūrėme ir sėdim tarytum ubagėlai prie savųjų maišelių. Nyksta ir vidinė jėga, kuri taip nesena dar mus stiprina, ugdė viltį ir pasiryžimą išlikti. Gal ir jos pritaria komunistinei bestijai. Ne! Dangus negali pritarti tokiam žiauriam ir baisiam terorui.

Labai greitai pasirodė aušra. Nespėjo sutemti, ir jau aušta.

Teisingai gydytojas priminė, kad mums negalima sirgti. Ir aš galvoju, kad reikia būti stipriems, nes sergančiais niekas nesirūpina ir ligoninė nėra jokios globos. Rimtai apsigrįžau - tai jau tikrai neišliksi gyvas, išmes tave į dumblyną Obės vandenį. Reikia laikytis, nes dar yra šokišios tokios vilties, o ją žadina prasidėjusios karas. Tikime, kad vokiečiai sunaikins komunistizmą ir mus išvaduos. Ar šiaip vergija, ar taip vergija. Kultūringesnei tautai gal ir vergauti bus geriau. O gal leis ir savo tėvynę sugrįžti? Rusai veža suėmę tūkstančius nekaltų žmonių, kad į mūsų sodybas atgabentų būrius kolonistų ir kad Lietuvos žemė liktų be lietuvių.

Štai nubėgo į viršų dvi jaunutės uniformuotos gimnazistėnės. Tai Lionė Juodvalkytė ir Aldona Lukoševičiūtė. Jos yra artimos draugės, nes iš tos pačios Zarasų gimnazijos. Jas sieja amžius, bendra galvosena, skaudus likimas, nežinoma ateitis ir tokia nefolima ir

miela praeitis. Viskas jų tap greitai prarasta, staiga išplėtos iš mokyklos suolo, dabar bijo nustoti ir artimos draugystės. Čia pat yra ir jų motinos.

Baržos pakraštėje stovi vienišas, gal 16 metų berniukas Kostas. Jis buvo vienas sumintas ir dabar važiuoja tremtinių minioje be tėvų ir artimųjų. Jis neturi jokio bagažo ir šiltesnio drabužio. Apsirengęs gimnazisto uniforma ir be kepturės, nes atneštuojant nespėjo jos pasiimti. Neturi ir jokio krepšelio ar maišuko. Niekas, atrodo, juo nesirūpina, nes visi užimti savomis bėdomis. Šis vargšas jaunuolis, kaip viesulo ridenama šieno gniužtė, slenka su visais kartu pirmyn.

Taip gelia širdį žiūrinti į tuos jaunos ir gležnus Lietuvos laukų žiedelius. Už ką tie jaunuoliai sumiti ir tremiami? Sugriautas jų gyvenimas, o prieš akis beviltiška ateitis. Tikrai jau jie nematys mokyklos suolo. Jeigu išliks gyvi, tai vilks sunkų komunistinės vergijos jungą.

Kokia baisi gyvenimo ironija! Svetimieji okupavo mūsų kraštą, suėmė visai nekaltus žmones, jaunuolius ir vaikus ir apkaltino nepadarytomis piktadarybėmis. Tų kaltinimų prirašė ištisas bylas. Kiekvieno byloje fotografija, kad niekas nepaspruktų nuo rusiško "teisingumo" rankos. Mes visi čia esame beteisiai, be jokio teismo nutarimo apkaltinti ir ištremiami iš amžių mūsų protėvių, senelių ir tėvų gyventos ir jų krauru ir prakaitu aplaistyto žemės.

O, pasauli, suprask ir žinok, kad Lietuva nuo amžių mūsų senelių ir mūsų žemė!

OBES UPE ŽEMYN

Pamažu plaukiame žemyn didžiausia Sibiro upe Obe. Tai tikrai milžiniška upė. Ji savo ilgumu yra ketvirtoji pasaulyje. Baseino dydžiu yra pirmoji, o pagal vandens nuotakumą yra trečioji visoje Sovietų Sąjungoje. Ją pralenkia tikrai Jenisejus ir Lena. Ties Novosibirsku jos platumas pusantro kilometro. Kai kas iš tremtinių labai stebėjosi jos dydžiu ir galvojo, kad čia ne upė, bet jūra. Gal tik Sibire tokio dydžio upės ir sutinkamos. Dūkšte sėdėdami vagonuose labai bijojome Sibiro, o dabar jau esame jame.

Lėtai plaukiame ir stebime plačias apylinkes. Upės krantai žemi, supami lygumų ir neįmatuojamų girių. Tai milžiniški Sibiro miškai - taigos. Jos laiko apgulusios šį kraštą, senos ir labai didingos. Taigose yra vietų, kur dar žmogus savo kojos nebuvo įkėlęs.

Vietos gyventojai susispietę gyvena paupės kaimeliuose, bet ir tuos išvystame labai retai. Mūsų kelionė vyksta ramiai, be nuotykių ir nesusipratimų. Oras pastaike gražus, šiltas, saulutė skaisčiai šviečia ir net kepina, bet naktys žvargios ir šaltokos.

Nors gražu plaukti didžiuoju vandens keliu, bet mūsų ramybė jau prarasta. Ir greičiausia jos mums niekas ir niekada nebesugrąžins.

Bus daugiau.

Lionginas Šepetys

Kiekybiniai kultūros pasiekimai sudaro sąlygas ir prielaidas individui ir visuomenei atsikelti ir toliau vystyti kūrybinis jėgas.

Vadinasi, kultūros įstaigų ir vertybių gausinimas lieka ir toliau svarbus ir būtinas. Kitas reikalas, kad, pavyzdžiui, kultūros įstaigas reikia gausinti ne susmulkinant jas, ne kuriant iš kiekvienoje gyvenvietėje, o pasirenkant filialų, skyrių kūrimo kelią. Numatoma netrukus įkurti Kauno dramos teatro filialą Kapsuke. Tokia sistema leis geriau disponuoti kūrybinėmis jėgomis, kadras, technika.

Dabar iškilio svarbus uždavinys — suformuoti naują, atitinkančią šiuolaikinį mūsų visuomenės išsilavinimą kultūros namų, kultūros darbuotojų modelį. Kultūros namai — ne tik estetinės informacijos ir pasigėrėjimo, kultūrinės veiklos aktinas, bet ir žmonių įvairiapusiško bendravimo vieta.

ZURNALISTAS: Matyt, dialektika, jog kiekybiniai pasiekimai kurį laiką neigiamai veikia kokybinius. Taip vertia manyti kai kurie mūsų kultūrinio gyvenimo faktai. Antai reikšmingas ir naujas kultūrinio gyvenimo reiškinys: profesionalūs teatrai dažnai lankosi provincijoje. Kad pamatytum dramos spektaklį, nebereikia bėgti į didžiulius miestus. Bet tai viena kultūrinio bendravimo pusė, kiekybinė. Kita — ty spektaklių kokybė. Kokia ji gali būti, jei, sakysime, Sialiuoli dramos teatras per metus turi parodyti 360 spektaklių: atmetę šventadienius, apstogus bei laiką, rengiant premijas, įsitikinsime, kad 30 aktorių kolektyvui tai didžiulis krūvis, verčias skubėti, gaminti pusfabrikačius. Arba štai kita — meno saviveiklos — sritis. Išpletus kultūros namų tinklą, iškilio kvalifikuoti vadovų, veiklos formų, repertuaro problema. Dažnai meno saviveiklai keliamas uždavinys — siekti profesionalumo. Deja, neįmanoma daktis; ir negali kurti tikro, gilaus, profesionalaus meno. Žmonės, kurie nuolat susiduria su įvairiomis saviveiklos formomis, dažnai regi nemazą diletanizmo ir primityvumo.

Kaip derinti kiekybės ir kokybės problemas, kaip jas spresti kompleksiai? **MINISTRAS:** Toliau gindami, siūlydami kultūros kokybės nuosekliai mąstydami, turime paliesi seną kultūros elito ir masių problemą, kuri, beje, mūsų gyvenime sėkmingai sprendžiama. Abejoju, ar visada pakilių teatrų meistriškumas, idėjiškumas, įėjimas mažiau gastroliuotų. Komunikacija tai tikrai susilpnėję. Be to, nereikia pamiršti, kad pajėgių teatrų, kaip ir kiti meno kolektyvų gastrolių, yra ekonomiškai reikalingos. Tiesa, ne visos. Pavyzdžiui, operos teatro gastrolių visuomet yra nuostolingos, bet nepaisant to, jos yra rengiamos.

Kultūrai, įvairiems meno kolektyvams skiriamas milžiniškos dotacijos, todėl valstybės siekia, kad grįžtų bent nedidelė dalis lėšų. Šiuo metu beveik visi respublikos teatrai vykdo finansinius planus. Manau, šie planai yra tam tikras aktyvas siekti kūrybinio ir administracinio išradinimo.

Noriu pabrėžti, kad visada, vertindami įvairių meninių kolektyvų veiklą, pirmiausia vadovaujamės idėjinio meninio kriterijumi, o tik po to — finansiniais rodikliais.

Kitas dalykas — meno saviveikla, jei į meno saviveiklą žiūrėsime varfotolo akimis, jei ją traktuosime kaip mūsų profesionalaus meno spragų užpildytoją, koncertų, parodų gausinimą, sumenkimsime jos funkcijas, prieisime akviete. Saviveikla niekada nepakeičia ir nepakeičia profesionalaus meno, nors kartais gali prie jo prirėkti. Ir kai žiūrėti kaip į gerą progą „kurti, vadovaujantis grožio dėsniu“ (Markas). Vadinasi, meno saviveiklos tikslas — suteikti žmogui sąlygas veikti meno, grožio sferoje. Turėdami tai omeny, mes sakome, kad saviveikla ir jos formos privalo būti, kad ji turi siekti profesionalumo, tačiau nesakome, kad ji visuomet turi jį pasiekti.

ZURNALISTAS: Vakarų sociologai ir filosofai nemažai dėmesio skiria žmogaus „susvelimėjimo“, meno standartizavimo, „kultūrinės industrijos“ problemoms. Pasirodo, žmogus, „maitinamas“ techniška kokybiška kultūrine produkcija, gaminama serijiniu būdu, naudojamas civilizacijos pasiekimais, prarado skonį, žmogiškuosius kontaktus, tikrąjį džiaugsmą, pasimėgti daktų gausybėje. Jo skonį, nuomonę emė formuoti žaibiškai besikeičianti mada. Kaip sakoma, tik jo reikia civilizacijai, o jos jam — nereikia.

Ar mūsų žmogui negresia „standarto“ pavojus? Ar pastebimas jaunimo pomėgis naudotis tik viena ar keliomis (televizija, džiazas) ryšio formomis, neugdo vienpusiškumo; kokie išsila sunkumai, sprendžiant individo savarankiško mąstymo, jautimo ir suvokimo problemas?

MINISTRAS: Standarto problema yra labai svarbi. Standartas materialinės žmogaus veiklos procese yra progresyvi dalykas. Be jo mes tiesiog negalime įsivaizduoti pramonės pažangos.

Tačiau standarta laikant dvasinės kūrybos sferoje, jis tampa neigiamu reiškiniumi. Standartas visada tinka statybos darbams, bet labai sunku jį panaudoti architektūroje. Kas atsitiktų, jei standarto griebtųsi skulptoriai ir kiti menininkai. Beje, neiškęsiu nepaminėti, kad kai kurių mūsų menininkų darbuose jaučiamas polinkis „pasauliniam standartui“. Čia nemėta reikšmė turi mada. Dar Hegelis kalbėjo, kad nuo mados atsilikti juokinga, o sekti ją kvaila. Mada yra naudinga, kol skleidžia ką nors nauja, kol neužvaldo žmogaus individualybės, nesustandartizuoja jos. Geras skonis — mados pažabojimo laidas.

Kurį turiną, savitą įvairių stilių ir braizų meninę kultūrą, priartinti ją prie kiekvieno žmogaus — reiška sėkmingiausiai kovoti su „standarto pavojumi“.

Televizija, radijas yra labai dideli mūsų amžiaus atradimai. Tačiau jie neprivalo išstumti kitų žmogaus veiklos būdų, sričių. Privalo juos papildyti. Mūsų laikais žmogus, turedamas tranzistorinį radijo aparatą, nepajudėjęs iš vietos, nors ir nemokėdamas rašyti ir skaityti, gali daug ko sužinoti iš viso pasaulio, tačiau argi jis neturi mokyti rašyti ir skaityti? Arba štai įsivaizduokime Naujųjų Metų vakarą. Žmonės, užuot prie

šventinio stalo pasikalbėję, pasižiūrėję, tylėdami žiūri televizorių. Šventė neleko nepakartojamo, savito bruožo. Žmonės praranda intymius ryšius. Televizija labai gerai gali informuoti apie teatrą, kiną, tačiau kol kas jokių būdų negali jų pakeisti. Ji privalo ir toliau labai intensyviai leisti šou spektaklius, įtaigios kalbos.

Tenkinantis viena kuria nors meno šaka, viena kuria estetinė ar kitos informacijos priemonė, išsila vienašališkumo pavojus. Tačiau vargu ar galima šiuo aspektu lyginti televiziją ir džiazą. Televizija — labai universalios informacijos ir poveikio priemonė, o džiazas — tik nedidelė, specifinė muzikos pasaulio dalelė. Geriau žiūrėti televizijos laidas, kuriose išgirsti ir simfoninės, ir kamerinės, ir džiazo muzikos, negu lankytis vien tik džiazo vakaruose. Nepalyginami dalykai.

Ugdyti žmogaus individualybę, savarankišką mąstymą — mūsų kultūros pagrindinis tikslas. Tik toks žmogus gali būti pilnavertis socialistinės visuomenės narys.

ZURNALISTAS: Kaip žinia, žmogų gali „pervirti“, kaip tą mitologinį Sebastiją, strėlės, verlinę, glausi meno kūriniai, didžiausias kultūrinės vertybės, tačiau, jei jis nebūna pasirušęs, jų suprasti, — šitas spečius klaidžios be adreso. Sprendžiant tą problemą, nenoromis žvilgsnis kryps į mūsų mokyklą. Reikia pastebėti, kad dažnas, baigęs aukštąją mokyklą, stočia elementariausio estetinio išprusimo; nemoka taisyklingai, aiškiai, vaizdingai lietuvių kalba reikšti savo minčių, ypač raštu.

Ar mūsų amžiuje gamtos mokslų, techninių specialybių žmonių būtinis gilius humanitarinis išprusimas, estetinis išauklėjimas?

MINISTRAS: Tiek ankščiau, tiek dabar, tiek manau, ir ateityje visiems žmonėms būtina estetiškai išrūsti. Manau, didelis dėmesys „fizikų ir lyrikų“ dvikovi tērą žaibišką žodžių žaismas. Nėra dvejones, kad literatūra ir menas išreiškia platesnius, bendresnius žmogaus dvasinius poreikius, o kitos veiklos sritys [tuo labiau specialybės] — siauresnius, specifinius. Kitaip sakant, literatūroje ir mene atsispindi bendresni žmogaus dvasinės veiklos bruožai, kurie, pasakytum, netelpa techninių specialybių ribose, kuriuos suvokti yra būtina įvairių profesijų žmonėms. Dėl to nereikia norėti, kad visi žmonės vienodai gerai mokėtų ir męgtų „fiziką ir lyriką“. Su menu, literatūra privalo bendrauti KIEKVIENTAS žmogus, o su fizika — pagal reikala.

Humanitarinis išprusimas, estetinis išsilavinimas būtinas visiems. Galima padaryti didelių priekalstų vidurinėms ir ypač aukštosios mokykloms dėl nepakankamo dėmesio jaunimo estetiniam auklėjimui. Konkretūs duomenys rodo, jog moksleiviai, studentai dar reiki lankosi koncertuose, teatruose, netgi kino teatruose. Šitas lankymasis turi labai vienpusišką charakterį, nėra masiškas. Jauni žmonės dažniausiai pasitenkina siaura meno sritimi ar žanru.

Nelgi manyčiau, kad organizaciniai pradai, skiepijant meilę menui, gali būti gana veiksmingi. Antai moksleivis, pirmą kartą nuvestas už rąkos į operą, antrą kartą frečiau kartą, gal būt, nueis pats, ja susidomės, pamėgės. Estetiškai auklėjant jaunuolį, nebloga ir pastūmėti, ir įteigti, tik, manau, nereikia niekada drausti. Draudimas — blogas patarėjas. Draudimai moksleiviui domėtis lengvąja muzika ar džiazu, vargu ar jį mes priversime klausyti simfoninės muzikos koncertų.

Todėl nenorėčiau kategoriškai atsakyti į nekategoriskus klausimus.

ZURNALISTAS: Dar labai gajus utilitarinis požiūris į kultūrinės vertybės. „Kaip nors pragyvensiu“, — tūlas sako, — ir be simfonijų“. Dar dažnai išslykoma apčiuopiamos naudos. O juk „grožio suvokimas sudaro kiekvienos kultūros pagrindą“ (Kolmogorovas). Matyt, „išsivaduojama iš daktų“ ne taip greitai, kaip patys daktai kuriami.

Čia pat reikia savikritiškai pasakyti, kad dar gana bloga kultūros, meno gyvenimo reklama, recenzijos dažnai nuobodžios, neatkleidžia kūrinių grožio, jų ypatybių.

Visiškai prisidedu prie žurnalo nerimo dėl mūsų intelligenrijos, ypač techniškosios, kuri dažnai neatidi grynai lietuvių kalbai, dažnai nemoka aiškiai, trumpai reikšti savo minčių. Tai, be abejonės, kalba ne tik apie lingvistinį išsilavinimą, bet ir apie kultūrą. Tai irgi byloja apie mūsų mokyklų darbą.

ZURNALISTAS: „Komunizme, — rašė Karlas Marksas — visuomeninių vertybių matas bus ne darbo laikas, o laisvalaikis“. Laisvalaikis — tai žmogaus kūrybinė, kultūrinė erdvė. Paskaičiuota, kad Tarybų Sąjungoje vyras vidutiniškai per dieną turi laisvalaikio 3 val. 36 min., o moteris — 1 val. 57 min. (viso nedarbo laiko). Nustatyta, kad laisvas laikas išnaudojamas trejopai: poilsui, pramogoms, lavinimuisi. Dabar, esant dviem poilsio dienoms per savaitę, labai aktuali racionalaus laisvalaikio praleidimo problema.

Kas lemia vienokį ar kitokį laisvalaikio praleidimo pobūdį? Kas trukdo — transporto, prekybos ar kitų grandžių darbas — kuo didesnę laisvo laiko dalį skirti lavinimuisi, kultūrinių vertybių įsisavinimui?

MINISTRAS: Kiekvienas žmogus pats nusprendžia, kaip praleisti laisvalaikį. Tai priklauso nuo jo intereso, išsilavinimo, nuo gyvenimo tikslo.

Suprantama, kaip visada, tarp norėjimo ir galėjimo yra tarpas, dažnai trukdąs įgyvendinti užsibrėžtus tikslus. Manau, čia ne paskutinę vietą užima transporto, prekybos ir kiti buities faktoriai, tačiau jie jokių būdų nenulemia laisvalaikio praleidimo charakterio. Kiekvienas žmogus, norėdamas tobulintis, visuomet suras laisvo laiko. O ta buitis dažnai panaudojama kaip dingstis pasiteisinti. Žinoma faktų, kad ir tose vietose, kur palyginai nebogai dirba prekybinės organizacijos, rimtingai funkcionuoja transportas, knygas skaito, teatrus, koncertus lanko nedaug žmonių. Esti ir priešingai. Žmonės sugeba skaičiuoti knygas ir važiuodami traukiniu, metro.

Dabar, dvigubai padidėjus laisvalaikiui, kol kas dvigubai nepadidėjo kultūrinio tobulinimosi procesas. Matyt, čia didžiausią reikšmę turi ne sąlygos, o poreikiai. Dabar laisvalaikis turėtų ugdyti poreikį, o tai savo ruožtu reikalauja sudaryti sąlygas tobulinimuisi. Šis procesas tikriausiai labiau palies ne jau susiformavusio žmogaus samonę, o jaunus, bresčius protus. Kultūros darbuotojai ir turėtų aktyviau padėti mokykloms ugdyti jaunuolių smalsumą, plėsti jo interesus ratą.

Jūsų paminėtos trys laisvalaikio praleidimo formos yra susijusios ir ne visada tarp jų galima matyti aiškią ribą. Vienam teatras, knyga — aktyvūs poilsis, lavinimasis ir tobulinimasis, kitam — pramoga.

Todėl nenorėčiau kategoriškai atsakyti į nekategoriskus klausimus.

ZURNALISTAS: Dar labai gajus utilitarinis požiūris į kultūrinės vertybės. „Kaip nors pragyvensiu“, — tūlas sako, — ir be simfonijų“. Dar dažnai išslykoma apčiuopiamos naudos. O juk „grožio suvokimas sudaro kiekvienos kultūros pagrindą“ (Kolmogorovas). Matyt, „išsivaduojama iš daktų“ ne taip greitai, kaip patys daktai kuriami.

Kokiais būdais, kokiomis formomis racionaliausia sužadinti ir išugdyti žmoguje kūrybinį poreikį? Kuo pasireiškia kultūros ir moralės sąveika?

MINISTRAS: Kūrybinį poreikį visų pirma galima sužadinti pačia kūryba [kaip, pavyzdžiui, muzikinę klausą galima išlavinti tik pačia muzika]. Nei paskaitom, nei kalbom čia mes nedaug ką tenuousime. Visos visuomenės ir kiekvieno asmens suinteresuotumas visu mūsų gyvenimu, menu, estetinėmis vertybėmis, bendras kultūrinio lygio kilimas, — bene svarbiausias faktorius, ugdąs kūrybinį potencialą. Kiekvienas geras meno kūriny — tartum „antisus“, pažadinąs individą iš sustingimo, išjudinąs jį veikti, kurti, suteikias nepakartojamo estetinio džiaugsmo. Tačiau yra meno kūrinių [turiu galvoje dekadentinius darbus], kurie tampa „antasiu“ blogia prasmė, bukina žmones.

Kultūros ir moralės sąveika labai glaudi. Tai pastebėjo filosofai jau žilose senovėje. Įvairiose epochose jį buvo įvairiai traktuojama. Pavyzdžiui, vokiečių romantikai, sprenddami moralines problemas, ignoruodami socialines sąlygas ir kitus svarbius veiksnius. Tačiau viena neabejotina: kultūra yra labai svarbus faktorius, padedąs sėkmingai spręsti moralines problemas.

ZURNALISTAS: Kokiais kriterijais remiantis, nustatomas individo, tautos, visuomenės kultūros lygis?

Kaip galima būtų paliustruoti mūsų kultūros kokybinius pasiekimus?

MINISTRAS: Tikslaus kriterijaus, kuriuo būtų galima matuoti kultūrą, kiek žinau, nėra. Tautos ar visuomenės kultūros lygis nustatomas, greitinant įvairius kultūrinis reiškinius vietos ir laiko atžvilgiu, greitinant jų vystymosi intensyvumą.

Apie kiekybinius kultūrinis rodiklius jau kalbėjome. Kartu, jie neatskiriami nuo kokybinių. Norėčiau tik pabrėžti esminius mūsų kultūros požymius: demokratiškumą, humanizmą, liaudieskumą. Vieną, jie pasireiškia tuo, kad mene, literatūroje ir įvairiose kultūrinėse vertybėse dvasinį pasitenkinimą randa patį įvairiausių poreikių žmonės. Kitaip sakant, kultūra patenkina poreikį platumą ir visapusiškumą. Antra vertus, labai svarbu pabrėžti visuotinį jo poreikio charakterį. Kiekvienas kultūrinis reiškinys nesiribuoja maža grupe žmonių.

ZURNALISTAS: Kuo pasireiškia nacionaliniai elementai mūsų kultūroje?

MINISTRAS: Tarybų Lietuvos kultūros nacionalinis charakteris pasireiškia ne atskirais elementais ar išoriniais požymiais, o tuo, jog kultūra, menas, literatūra išreiškia esminius liaudies gyvenimo bruožus, pobūdį. Tik grįžti vidinio artumo savosios liaudies pasaulėjautai ir meninio mąstymo principams meno kūriniai ar išsiti kultūros reiškiniai organiskai gimdo šiuolaikines išraiškos priemones.

Antra vertus, tik giliai nacionališkai kūriniams tampa internacionaliu reiškiniumi, paplinta toli už respublikos ribų.

ZURNALISTAS: Ačiū už pokalbį.

SVYTURYS 13/1968

— Alio, alio, butinio aptarnavimo kombinatas? — Kombinas klausio. — Mūsų įstaigai reikia jūsų įstaigų aptarnavimo. Malonėkite atsiųsti žmones supaisti ir sukirsti malkas.

— Parasykite pareiškimą supiovimui. — O sukurtimui nereikia? — Ne. Šioje srityje apsitarnaukite patys. — Alio, alio, kombinatas? Tris dienas laukėme, niekas malkų nepauna. — O ar apmokėjote? Ne? Pirmą apmokėkite. — Alio, alio, apmokėjome, bet malkų niekas nepauna. — O galiojimas? — Koks galiojimas? — Kaip tai koks? Kad malkas supiautų?

— Nesuprantu. Jeigu jūs duodate darbininkams galiojimo raštą, pagal kurį jie turi teisę paimti mūsų malkas, tai čia bereikalingas darbas. Mes ir be galiojimo jiems patikėsime. Tik atsiųskite greičiau. — Keistulis. Jūsų įstaiga turi mums parasyti galiojimą. — Kokį galiojimą? — Paprastą. — O ką galiojoti? — Nesvarbu. Kad tik galiojimas. — Tai kas gi tokia, atspirašt, tvarką įvedė? — Pilielti, netrukdykite. Galite skystis — nurodymą turime iš aukščiau.

Sąkių butinio aptarnavimo kombinato direktorius A. Cikotas pakėlė telefono ragelį. — Tokį nurodymą mums davė valstybinio banko Sąkių skyrius. Mat, jie kontroliuoja, turi teisę.

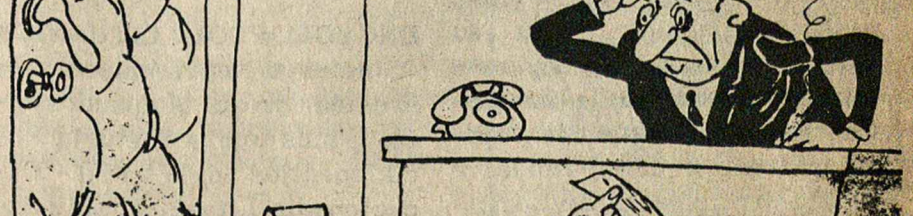
— Prašau pasirašyti, viršininke!..

— Alio, alio, banko valdytojas? Ar tai tiesa? — Taip, mes davėme nurodymą kombinatui be galiojimo materialinių vertybių niekam neatleisti. Bel kokias paslaugas aflikti joks galiojimas nereikalingas. O kad kombinato buhalterija reikalauja, tai todėl, kad jos darbuotojai tingi galvoti, kur kas tinka.

Ką gi, einame toliau — malkas paimti reikia. Gal vis tik pavyks įveikti tuos mandruosius kombinato buhalterius. J mane sužiūro keturios poros moteriškų akių. Keturi stalai, šūsnys popierių. — Patariame parašyti įgaliojimą. Jūs mums popierėlį — ir baigtas kriukis. Tuojau siunčiame žmones malkų paimti.

— O ką įrašyti, ką įgaliojoti? — J „materialinių vertybių“ grafą rašykite „Malkų supiovimas“. O „įgaliojoti“... kokių nors pavarde. — moka mane moteriškės. — Ir visa tai patvirtinti apvaliu antspaudu? — Taip! — Bet juk tai nesamoni! Be to, bankas tokių nurodymų nedavė. Tai jos pačios išsigalvojote. — Ne bankas, o Vyriausioji valdyba, ta kur Vilniuje, — paėmė į rankas naują kozirį moteriškės.

Išmuštas iš pusiausvyros, aš jau norėjau skambinti į sostinę, į tą pačią vyriausiąją, ir paklausti, ar tai tiesa, bel, atgavęs žadą, nujomauj ranka. O ką, jeigu ten patvirtins, ir pridės dar, jog visose respublikoje tokia tvarka. Arba net daugiau: nori nusikirsti plaukus — rašyk įgaliojimą.

— Alio, alio, banko valdytojas? Ar tai tiesa? — Taip, mes davėme nurodymą kombinatui be galiojimo materialinių vertybių niekam neatleisti. Bel kokias paslaugas aflikti joks galiojimas nereikalingas. O kad kombinato buhalterija reikalauja, tai todėl, kad jos darbuotojai tingi galvoti, kur kas tinka.

Ką gi, einame toliau — malkas paimti reikia. Gal vis tik pavyks įveikti tuos mandruosius kombinato buhalterius. J mane sužiūro keturios poros moteriškų akių. Keturi stalai, šūsnys popierių. — Patariame parašyti įgaliojimą. Jūs mums popierėlį — ir baigtas kriukis. Tuojau siunčiame žmones malkų paimti.

— O ką įrašyti, ką įgaliojoti? — J „materialinių vertybių“ grafą rašykite „Malkų supiovimas“. O „įgaliojoti“... kokių nors pavarde. — moka mane moteriškės. — Ir visa tai patvirtinti apvaliu antspaudu? — Taip! — Bet juk tai nesamoni! Be to, bankas tokių nurodymų nedavė. Tai jos pačios išsigalvojote. — Ne bankas, o Vyriausioji valdyba, ta kur Vilniuje, — paėmė į rankas naują kozirį moteriškės.

Išmuštas iš pusiausvyros, aš jau norėjau skambinti į sostinę, į tą pačią vyriausiąją, ir paklausti, ar tai tiesa, bel, atgavęs žadą, nujomauj ranka. O ką, jeigu ten patvirtins, ir pridės dar, jog visose respublikoje tokia tvarka. Arba net daugiau: nori nusikirsti plaukus — rašyk įgaliojimą.

— Prašau pasirašyti, viršininke!..

— Alio, alio, banko valdytojas? Ar tai tiesa? — Taip, mes davėme nurodymą kombinatui be galiojimo materialinių vertybių niekam neatleisti. Bel kokias paslaugas aflikti joks galiojimas nereikalingas. O kad kombinato buhalterija reikalauja, tai todėl, kad jos darbuotojai tingi galvoti, kur kas tinka.

Ką gi, einame toliau — malkas paimti reikia. Gal vis tik pavyks įveikti tuos mandruosius kombinato buhalterius. J mane sužiūro keturios poros moteriškų akių. Keturi stalai, šūsnys popierių. — Patariame parašyti įgaliojimą. Jūs mums popierėlį — ir baigtas kriukis. Tuojau siunčiame žmones malkų paimti.

— O ką įrašyti, ką įgaliojoti? — J „materialinių vertybių“ grafą rašykite „Malkų supiovimas“. O „įgaliojoti“... kokių nors pavarde. — moka mane moteriškės. — Ir visa tai patvirtinti apvaliu antspaudu? — Taip! — Bet juk tai nesamoni! Be to, bankas tokių nurodymų nedavė. Tai jos pačios išsigalvojote. — Ne bankas, o Vyriausioji valdyba, ta kur Vilniuje, — paėmė į rankas naują kozirį moteriškės.

Išmuštas iš pusiausvyros, aš jau norėjau skambinti į sostinę, į tą pačią vyriausiąją, ir paklausti, ar tai tiesa, bel, atgavęs žadą, nujomauj ranka. O ką, jeigu ten patvirtins, ir pridės dar, jog visose respublikoje tokia tvarka. Arba net daugiau: nori nusikirsti plaukus — rašyk įgaliojimą.

— Prašau pasirašyti, viršininke!..

— Alio, alio, banko valdytojas? Ar tai tiesa? — Taip, mes davėme nurodymą kombinatui be galiojimo materialinių vertybių niekam neatleisti. Bel kokias paslaugas aflikti joks galiojimas nereikalingas. O kad kombinato buhalterija reikalauja, tai todėl, kad jos darbuotojai tingi galvoti, kur kas tinka.

Ką gi, einame toliau — malkas paimti reikia. Gal vis tik pavyks įveikti tuos mandruosius kombinato buhalterius. J mane sužiūro keturios poros moteriškų akių. Keturi stalai, šūsnys popierių. — Patariame parašyti įgaliojimą. Jūs mums popierėlį — ir baigtas kriukis. Tuojau siunčiame žmones malkų paimti.

— O ką įrašyti, ką įgaliojoti? — J „materialinių vertybių“ grafą rašykite „Malkų supiovimas“. O „įgaliojoti“... kokių nors pavarde. — moka mane moteriškės. — Ir visa tai patvirtinti apvaliu antspaudu? — Taip! — Bet juk tai nesamoni! Be to, bankas tokių nurodymų nedavė. Tai jos pačios išsigalvojote. — Ne bankas, o Vyriausioji valdyba, ta kur Vilniuje, — paėmė į rankas naują kozirį moteriškės.

Išmuštas iš pusiausvyros, aš jau norėjau skambinti į sostinę, į tą pačią vyriausiąją, ir paklausti, ar tai tiesa, bel, atgavęs žadą, nujomauj ranka. O ką, jeigu ten patvirtins, ir pridės dar, jog visose respublikoje tokia tvarka. Arba net daugiau: nori nusikirsti plaukus — rašyk įgaliojimą.

— Prašau pasirašyti, viršininke!..

— Alio, alio, banko valdytojas? Ar tai tiesa? — Taip, mes davėme nurodymą kombinatui be galiojimo materialinių vertybių niekam neatleisti. Bel kokias paslaugas aflikti joks galiojimas nereikalingas. O kad kombinato buhalterija reikalauja, tai todėl, kad jos darbuotojai tingi galvoti, kur kas tinka.

Ką gi, einame toliau — malkas paimti reikia. Gal vis tik pavyks įveikti tuos mandruosius kombinato buhalterius. J mane sužiūro keturios poros moteriškų akių. Keturi stalai, šūsnys popierių. — Patariame parašyti įgaliojimą. Jūs mums popierėlį — ir baigtas kriukis. Tuojau siunčiame žmones malkų paimti.

— O ką įrašyti, ką įgaliojoti? — J „materialinių vertybių“ grafą rašykite „Malkų supiovimas“. O „įgaliojoti“... kokių nors pavarde. — moka mane moteriškės. — Ir visa tai patvirtinti apvaliu antspaudu? — Taip! — Bet juk tai nesamoni! Be to, bankas tokių nurodymų nedavė. Tai jos pačios išsigalvojote. — Ne bankas, o Vyriausioji valdyba, ta kur Vilniuje, — paėmė į rankas naują kozirį moteriškės.

Išmuštas iš pusiausvyros, aš jau norėjau skambinti į sostinę, į tą pačią vyriausiąją, ir paklausti, ar tai tiesa, bel, atgavęs žadą, nujomauj ranka. O ką, jeigu ten patvirtins, ir pridės dar, jog visose respublikoje tokia tvarka. Arba net daugiau: nori nusikirsti plaukus — rašyk įgaliojimą.

— Prašau pasirašyti, viršininke!..

— Alio, alio, banko valdytojas? Ar tai tiesa? — Taip, mes davėme nurodymą kombinatui be galiojimo materialinių vertybių niekam neatleisti. Bel kokias paslaugas aflikti joks galiojimas nereikalingas. O kad kombinato buhalterija reikalauja, tai todėl, kad jos darbuotojai tingi galvoti, kur kas tinka.

Ką gi, einame toliau — malkas paimti reikia. Gal vis tik pavyks įveikti tuos mandruosius kombinato buhalterius. J mane sužiūro keturios poros moteriškų akių. Keturi stalai, šūsnys popierių. — Patariame parašyti įgaliojimą. Jūs mums popierėlį — ir baigtas kriukis. Tuojau siunčiame žmones malkų paimti.

— O ką įrašyti, ką įgaliojoti? — J „materialinių vertybių“ grafą rašykite „Malkų supiovimas“. O „įgaliojoti“... kokių nors pavarde. — moka mane moteriškės. — Ir visa tai patvirtinti apvaliu antspaudu? — Taip! — Bet juk tai nesamoni! Be to, bankas tokių nurodymų nedavė. Tai jos pačios išsigalvojote. — Ne bankas, o Vyriausioji valdyba, ta kur Vilniuje, — paėmė į rankas naują kozirį moteriškės.

Išmuštas iš pusiausvyros, aš jau norėjau skambinti į sostinę, į tą pačią vyriausiąją, ir paklausti, ar tai tiesa, bel, atgavęs žadą, nujomauj ranka. O ką, jeigu ten patvirtins, ir pridės dar, jog visose respublikoje tokia tvarka. Arba net daugiau: nori nusikirsti plaukus — rašyk įgaliojimą.

— Prašau pasirašyti, viršininke!..

— Alio, alio, banko valdytojas? Ar tai tiesa? — Taip, mes davėme nurodymą kombinatui be galiojimo materialinių vertybių niekam neatleisti. Bel kokias paslaugas aflikti joks galiojimas nereikalingas. O kad kombinato buhalterija reikalauja, tai todėl, kad jos darbuotojai tingi galvoti, kur kas tinka.

Ką gi, einame toliau — malkas paimti reikia. Gal vis tik pavyks įveikti tuos mandruosius kombinato buhalterius. J mane sužiūro keturios poros moteriškų akių. Keturi stalai, šūsnys popierių. — Patariame parašyti įgaliojimą. Jūs mums popierėlį — ir baigtas kriukis. Tuojau siunčiame žmones malkų paimti.

— O ką įrašyti, ką įgaliojoti? — J „materialinių vertybių“ grafą rašykite „Malkų supiovimas“. O „įgaliojoti“... kokių nors pavarde. — moka mane moteriškės. — Ir visa tai patvirtinti apvaliu antspaudu? — Taip! — Bet juk tai nesamoni! Be to, bankas tokių nurodymų nedavė. Tai jos pačios išsigalvojote. — Ne bankas, o Vyriausioji valdyba, ta kur Vilniuje, — paėmė į rankas naują kozirį moteriškės.

Išmuštas iš pusiausvyros, aš jau norėjau skambinti į sostinę, į tą pačią vyriausiąją, ir paklausti, ar tai tiesa, bel, atgavęs žadą, nujomauj ranka. O ką, jeigu ten patvirtins, ir pridės dar, jog visose respublikoje tokia tvarka. Arba net daugiau: nori nusikirsti plaukus — rašyk įgaliojimą.

— Prašau pasirašyti, viršininke!..

— Alio, alio, banko valdytojas? Ar tai tiesa? — Taip, mes davėme nurodymą kombinatui be galiojimo materialinių vertybių niekam neatleisti. Bel kokias paslaugas aflikti joks galiojimas nereikalingas. O kad kombinato buhalterija reikalauja, tai todėl, kad jos darbuotojai tingi galvoti, kur kas tinka.

Ką gi, einame toliau — malkas p

P.L.B. KANADOS KRAŠTO VALDYBA

APLINKRAŠTIS
INFORMACIJA Nr. 13

KANADOS LIETUVIŲ DIENA
16-toji Kanados Lietuvių Diena šiemet yra rengiama Londone, Ontario Padėkos Dienos savaitgalyje. Paringiamieji darbai jau pradėti, numatant Lietuvių Dienai labai plačią programą. Iš anksto prašome visus Kanados lietuvius šiai šventei pasiruošti ir gausiai dalyvauti Lietuvių Dienoje Londone. KLB Krašto Valdyba artimiausių išlaidų padengimui paskolino Londono Apylinkės \$1,000.

THUNDER BAY APYLINKĖS PRAŠYMAS

KLB Thunder Bay apylinkės valdyba /buv. Port Arthur and Fort William/ dar kartą kreipiasi į visas apylinkės valdybas ir visus Kanados lietuvius, prašydamas finansiniai paramai jų tautinį darbą, įrengiant šalia kitų tautybių ir lietuvišką darželį, kuris būtų kaip simbolis dalyvavusių Lietuvos žemės. Aukos prašome siųsti apylinkės pirmininkei Dr. E. Jasevičiūtei, Sanatorium, Thunder Bay.

KULTŪROS KOMISIJOS PRANEŠIMAS

Kultūros Komisija numato aplankyti kiek galint didesnę apylinkių skaičių, pasitarti kultūrinės veiklos reikalais. Apklašinėjimų, simpoziumų, paskaitų pagalba kartu su įvairių sričių veikėjais, nustatyti ateinančiam dešimtmėčiui lietuvių kultūrinės veiklos gaires. Neužmirštinas ir bendradarbiavimas su organizuota kanadiečių visuomene per Folk Arts Council.

Br. Kvinklio "Mūsų Lietuvos" visus 4 toms Kanados Tautinei bibliotekai Otavoje sutiko padovanoti visiems gerai pažįstamas torontieškos visuomenininkas p. J. Matulionis. Jam nuoširdžiai dėkojame.

PLB VALDYBOS PASITARI-MAS SU KANADOS JAUNIMU TORONTE

Ryšium su rengiamu Pa-

saulio Lietuvių Jaunimo Kongresu 1972 metais, š.m. kovo mėn. 14-15 d. d. Toronte viešės PLB Valdyba, kuri šeštadienį 7 val. v. Priskelimo parapijos muzikos studijų patalpose susitiks su jaunimo organizacijų atstovais ir pavieniais veikėjais kongreso reikalais pasitarti. Malonu būtų, kad artimųjų aplinkinių jaunimo organizacijų vadovai arba jų atstovai galėtų šiame pasitarime dalyvauti. Sekmadienį PLB Valdyba turės savo posėdį o po jo 4 val. p.p. turės spaudos konferenciją su vietiniais laikraščių korespondentais.

LIETUVOS VAIZDŲ SKAIDRĖS

Lietuvos vaizdų skaidrės rado platų atgarsį Kanados lietuvių tarpe. Sault Ste. Marie ir Vancouver apylinkių valdybos ir keletas jaunimo organizacijų jau pasinaudojo arba užsisakė jas rodyti savo nariams. Krašto Valdyba kviečia dar prieš vasaros atostogas nedelsiant užsisakyti skaidres, kurių didelė dalis skirta Vilniui, Kaunui, Trakams, pajūriui ir kitoms Lietuvos vietovėms. Skaidres Krašto Valdyba skolina nemokamai. Užsisakyti prašome pas Krašto Valdybos Sekretorių K. Baroną, 1978 Barton St. E., Apt. 311, Hamilton 31, Ont. Telef. 545-3594.

ENCYCLOPEDIA LITUANICA

Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga iš spaudos išėjo 1-mas tomas Lietuvių Enciklopedijos anglų kalba - Encyclopedia Lituanica, apimančią raides A-C. Daugelis viešųjų ir universitetų bibliotekų pačios užsisakys šį vertingą leidinį. Tačiau kiekvieno lietuvių intelektualo pareiga yra, kad Encyclopedia Lituanica sau vietą rastų kiekvienoje mokslinėje institucijoje, o ypač universitetų ir parlamentų bibliotekose, kur apie Lietuvą randami dar seni, tendencingai iškraipyti leidiniai, atvaizduojantieji mūsų kraštą tik iš

neigiamos pusės.

Mieli Kanados lietuviai, o ypač studentija - tetraukitės savo miestų ir universitetų bibliotekose šio reprezentacinio leidinio! Jeigu šios institucijos Encyclopedia Lituanica dar neturėtų - pareiklaukite ją įsigyti užsisakant šiuo adresu: Lithuanian Encyclopedia Press, Inc., 361 W. Broadway, P.O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, U.S.A.

SOLIDARUMO ĮNAŠAI

Solidarumo įnašai už 1969 metus gauti iš Windsoro apylinkės. Dėkojame ir kartu prašome ir kitas apylinkes atsiskaityti už 1969 metus.

K. L. B. Krašto Valdyba

Ottawa, Ont.

VASARIO 16

Tą dieną prie City Hall plėvesavo mūsų trispalvė. Iš vietinių radio stočių - CFRA priminė tai, pasveikindama lietuvius.

Pats minėjimas buvo nukeltas į vasario 22 d., sekmadienį.

Katedros žemutinėje koplyčioje buvo atlaikytos iškilmingos pamaldos. Šv. Mišias atnašavo ir didžiai prasmingą pamokslą pasakė Regioninis Arkivyskupijos Vikaras Kun. Dr. Viktoras Skilandžiūnas.

Minėjimo sueiga įvyko Arkivyskupijos salėje. Dalyvavo apie 80 tautiečių ir keletas svečių kanadiečių. Naujai išrinktasis Ontario provincijos Liberalų Partijos Prezidentas p. John Richard su Ponia, lydimas mūsų tautiečio p. Jokubaičio iš Toronto, be to, TV-Channel 13 žinių Redaktorius p. Elton su Ponia. Į minėjimą atvyko p. Palilioniai net iš Kingstono, o p. Leveriai - iš Cambells Bay.

Minėjimui vadovavo Apyl. V-bos P-kas Paškevičius. Atidromoji žodžio dalis - lietuvių kalba - buvo žuvusiųjų pagerbimo apeigos, kurias atliko mūsų pats jaunas priešmokyklinio amžiaus atžalynas, vadovaujamas jų mokytojos Alės Paškevičienės. Juozukui Radžiui uždegus 3 tautinių spalvų žvakutes, mažytės mergytės priėjusios padėjo

Taupyk ir skolinkis

MOKA

5 1/2% už depositus
6% už šėrus (numatoma)
7% už 1 m. term. dep.
7 3/4% už 2 m. term. dep.

IMA

8% už mortgičius
8% už asm. paskolas

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

Kapitalas virš trijų su puse milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą - 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta). BUSTINE: Lietuvių Namai - 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

Buvusiam premjerui John Diefenbaker'ui iteikiamas laisvės medalis Lietuvos nepriklausomybės minėjimo Toronto.

Edvardas Naujokas atvyko iš Vokietijos ir apsigyveno Toronte

• Kredito kooperatyvo "Paramos" susirinkime vasario 22 d. dalyvavo 211 narių. Po tradicinių valdybos pranešimų buvo gana ramios diskusijos ir rinkimai. Valdybon išrinkti: Pranas Bastys ir Aleksas Petryla, i kredito komisiją - Viktoras Petrakis, i revizijos komisiją - Augustinas Kuolas. Pareigomis pasiskirstė: pirm. H. Stepaitis, vicepirm. Pr. Bastys, sekr. dr. J. Yčas, izd. St. Grigaliūnas, narys A. Petryla. Pelną turėta virš \$50.000. Dividendo paskirta paskirta 6%. Lietuviškom organizacijom bei institucijom paskirta: Toronto šeštad. mokyklai \$800, Vasario 16 gimnazijai \$500, sporto klubui "Aušra" \$100, sp. klubui "Vytis" \$100, skautų stovyklavietei \$250, Kanados Lietuvių Fondui \$100, Tautos Fondui \$100, L. Vaikų Namams \$50.

• Mt. Sinai ligoninėje serga kūr.-savanoris S. Asevičius. Western ligoninėje gydosi J. Morkūnas, prieš vienerius metus sužeistas eisimo nelaimėje.

• Adv. G. Balčiūnui padaryta nugarkaulio operacija Šv. Juozapo ligoninėje.

• A.a. Jonas Tamošaitis mirė š.m. vasario 23 d. Sunnybrook ligoninėje. Jo sūnus Edvardas yra gimnazijos mokytojas Scarborough mieste.

• "Varpo" choras, dalyvavęs jungtiniame chore, kuris pasirodė su programa Vasario 16 minėjime, sukuto ruošti pavasariniam koncertui. Vasario 16 d. įvyko "Varpo" valdybos posėdis, kuriame aptarti ateinančio koncerto planai. Choras džiaugiasi ir sveikina naujas nares - Vaidą Kuprevičiūtę, Virginiją Daulenskytę ir laukia daugiau narių. Repeticijos vyrams - pirmadieniais 7.30 v.v., mergaitėms ir moterims - 7.30 v.v., antradieniais Lietuvių Namuose.

Vienintelė, Kanados valdžioje registruota lietuvišką natūralaus gydymo sveikatos klinika. Mediciniškas ir pooperacinis gydymas. Psichologinė terapija. Masažas. Elektronika, raudoni ir ultravioletiniai spinduliai. Terminė ir garų terapija. Fiziniai gydymai: judesiai, - hidro terapija. Dr. B. Naujalis, R.M. Ps.D. N. Pl.R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas, 460 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont. LE3-8008.

po gėlytę prie didžiulio lietuviško Koplystulpio.

Pagrindinį žodį tarė Prof. Dr. Antanas Ramūnas, kuris tokiom progom yra tiesiog nepamainomas šviesių, viltingų minčių išreiškėjas - kalbėtojas, paliekąs gilų, ilgai išliekantį ispūdį.

Šia proga buvo perskaityti Krašto V-bos, Estų, Latvių ir Čekų sveikinimai, be to, mus sveikino žodžiu dalyvavę svečiai. P. Richard šiltais žodžiais pristatė p. Jokubaitis.

Šios iškilmingos sueigos metu, pirmininkaujantis pasveikino mūsų B-nės dvasios Vadovą Kun. Viktorą po paaukštinimo bažnytinėse pareigose proga.

Meninėj daly išgirdome pačių jaunųjų ir senimo atliktą programėlę; pasigesta tik mūsų žiedo - studentijos įnašo.

Iš dalyvių - Vida Balsevičiūtė padeklamavo eilėraštuką, visi mažieji su vėlavytėmis atliko bendrą deklamaciją "Vasario 16", p. Kongelienė jautriai paskaitė eilėraščių apie Vilnių ir pabaigai Alė Paškevičienė paskaitė ištrauką iš poemos "Manoji Lietuva".

Minėjimo pradžioje pagiedota Kanados giesmė, o baigta mūsų tautos himnu.

Po to, įvyko suneštinės vairsės nepaprastai puošnioj aplinkoj: prie gražiai padengtų ir papuoštų stalų, gėlėmis ir girliandomis dekoruoto, maitinimo stalo. Didžiai pagirtina ši puošmena, ypač Vasario 16 d. proga.

Padėka už tai priklauso p. Liūdai Plečkaitienei - v-bos sekretorei, kuriai talkino p. Šiurtnienė.

Minėjimo metu vyko mūsų

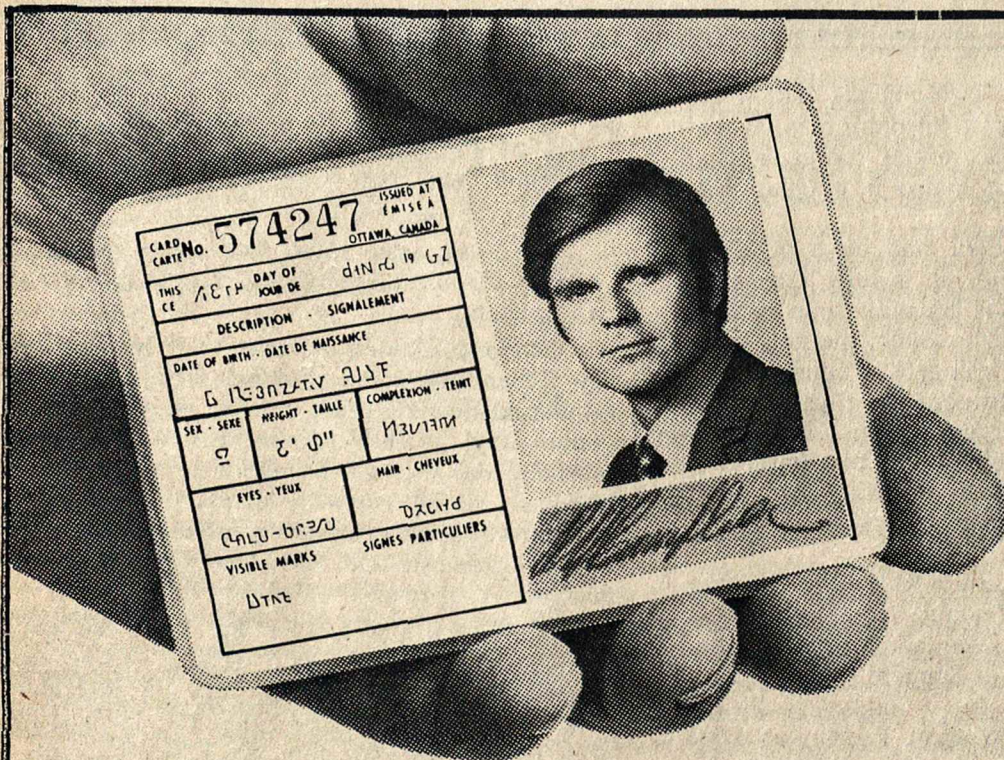
periodinės spaudos 1945 - 70 m. laikotarpio paroda, kuriai vadovavo V-bos Vice-pirmininkė p. Ancevičienė; būta per 65 įvairių pavadinimų mūsų laikraščių ir žurnalų. Dalyvavę svečiai buvo nustebinti tokiu lietuviškos išeivijos kultūrinio veržlumo ir pajėgumo.

Visai aplinkai lietuvišką atspalvį pridavė Dr. Marijos Ramūnienės - Krašto V-bos Kultūros Komisijos Pirmininkės parodyti mūsų tautodailės lietuviški suvenyrai, kuriais gausiai papuošta buvo žuvusiems pagerbti vieta ir be to, gražiai paskleista ant gretimų stalų scenoje.

Tą dieną vakare Paškevičių namuose įvyko Estų ir Latvių B-atų vadovybės priėmimas, dalyvaujant mūsų Apylinkės V-bai ir Prelegentui Dr. Ramūnui su Ponia.

Pobūvio metu aptarta bendroji pabaltiečių šiems metams veikla.

Nukelta į 7 psl.

"Aš neturėjau čia gimti, kad jausčiau pasididžiavimą ir pasitenkinimą būti Kanados piliečiu."

"Nuo to laiko kai tapau savo pasirinkto krašto piliečiu, pajutau teisę pilnai dalyvauti kuriant ateitį šio didžio, laisvės ir galimybių krašto"

"Kanados vėliava yra ir mano vėliava, ir jaučiuosi pilnateisus į galimybes ir pareigas su visais kitais kuriems ji plevesuoja".

Ar jūs esate kvalifikuctas gauti Kanados pilietybės suteikiamas privilegijas ir atsakomybes? Apie tai sužinokite ir pasitikrinkite jums artimiausiame Kanados Pilietybės Teisme (Canadian Citizenship Court). Jie yra pasirošę jums padėti šiuose miestuose: Halifax, Moncton, Montreal, Ottawa, Sudbury, Toronto, Hamilton, St. Catharines, Kitchenet, London, Windsor, Winnipeg, Regina, Saskatoon, Calgary, Edmonton ir Vancouver. Taip pat galite rašyti: Registrar of Canadian Citizenship, Secretary of State Department, Ottawa.

...AŠ ESU KANADOS

PILIETIS

IS

PASIRINKIMO!"

GOVERNMENT OF CANADA --- KANADOS VYRIAUSYBĖ

GREIČIAU... PIGIAU... GERIAU...

IR TIKRAI PADĖSITE SAVO ARTIMIESIEMS

UŽSAKYDAMI SIUNTINĮ PER

BALTIC STORES LTD

(Z. JURAS)

421 HACKNEY ROAD, LONDON, E.2. ENGLAND

Telephone: 01-739 8734

Šį rudinį siūlome 3 dovanyti siuntinius sudarytus iš tokių dalykų, kas labiausiai reikalinga ir naudinga Lietuvoje.

RUDENINIS (1) 1969.

3 jėdai vilnonės veliūro medžiagos vyriškam arba moteriškam paltui, 3 1/2 jėdai puikios kostiuminės angliškos vilnonės medžiagos vyriškam arba moteriškam kostiumui, 2 jėdai crimplene medžiagos puikiai suknelei, vyriškas arba moteriškas aukštos rūšies megztukas, išsiginiai nailono marškiniai arba bliuskute, 1 pora vyriškų arba moteriškų kojinių (vilnonių arba nailoninių), 20 geriausios rūšies cigarečių. Kaina \$100.

RUDENINIS (2) 1969.

Nailoninis itališkos vyriškos arba moteriškos lietpaltis, 3 1/2 jėdai vilnonės angliškos kostiuminės medžiagos, 2 1/2 jėdai vilnonės moteriškai suknelei medžiagos, 1 gėlėta arba ornamentais vilnonė skarelė, 1 vyriškas arba moteriškas megztukas, 1 kaklaraištis arba dežė šokoladinių saldinių, 2 šilkinės arba nailoninės skarelės. Kaina \$100.

MAISTO SIUNTINYS 1969.

6 sv. geriausių kanadiškų miltų, 1/2 sv. arbatos, 1 sv. kakavos, 2 sv. ryžių, 1/4 sv. pipirų, 1/4 sv. bapkos lapų, 1/2 sv. geriamo šokolado, 1 dežutė nescafé, 2 sv. geriausių kiaušinių taukų, 1 dežė šokoladinių saldinių. Kaina \$35.00.

• I kiekvieną rūbų siuntinį galima dėti šiuos labai naudingus ir pageidaujamus dalykus Lietuvoje: Nailoniniai lietpalčiai \$11.00, geriausios rūšies vilnonės skarelės \$5.00, nailoninės kojines \$2.00, nailoniniai marškiniai \$9.00.

• Taip pat primame užsakymus auto mašinoms, motociklams, dviračiams, televizijos aparatams, šaldytuvams ir t.t.
• Musu saskaitos suteikia Jums teisę gauti mokesčių mokėjimo sumažinimą.
• Kiekvieno siuntinio pristatymas yra garantuotas.

HAMILTON

Geriausie taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių

KREDITO KOOPERATYVE "TALKA"

21 Main Street East, Room 203, tel. 528-0511.

Nemokamas gyvybės ir asm. paskolų draudimas
Nemokamas pilnas ūkinių patarnavimų
Parduodame American Travelers ūkinius ir money orderius
Užtikrintas indėlių saugumas
Kapitalas virš \$1,850,000.00

MOKAME UŽ:	
Depozitus	5%
Šėrus	6 1/2 %
Už vienų metų indėlius	8%
SKOLINAME:	
Asmenines paskolas iš	10%
Nekiln. turto paskolas iš	9%

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

Didžiai Gerb. Lietuvių Namų Hamiltone Nariai!

Pranešdami apie Lietuvių Namų Hamiltone Akcinės Bendrovės narių metinį susirinkimą, kviečiame jame dalyvauti. Jis šaukiamas 1970 metų kovo mėn. 21 d., šeštadienį 3 val. vak. Parapijos Salėje, 58 Dundurn str., North.

Susirinkimo dienotvarkė:

1. Narių registracija.
2. Susirinkimo atidarymas.
3. Susirinkimo prezidiumo rinkimas.
4. Mandatų Komisijos rinkimas.
5. Praėjusių LN narių visuotinio susirinkimo protokolo priėmimas.
6. Valdomųjų organų pranešimai: a) Valdybos Pirmininko, b) Buhalterio ir Reikalų Vėjo, c) Kontrolės K-jos, d) Mandatų K-jos apie LNB-vės likvidacijos baigtavimą paštu.
7. Diskusijos dėl pranešimų.
8. Balanso ir apyskaitų už 1969 metus bei išlaidų samatos 1970 m. tvirtinimas.
9. Auditoriaus tvirtinimas.
10. Lietuvių Namų Akcinės Bendrovės ateities svarstymas.
11. Valdomųjų organų rinkimai.
12. Pausimai ir sumanymai.
13. Susirinkimo uždarymas.

Kviečiame Tamstą šiame susirinkime dalyvauti arba igalioti Jus atstovauti kita asmeni. Hamilton, 1970 m. vasario mėn. 26 d.

St. Catharines,

NAUJI METAI

Kaip tradicija ir ši kartą Naujų Metų /1970/ sutikimą surengė SLA 278 kp. Ši kartą Naujus Metus sutikome gražiaiame Welland House viešbutyje. Nors svečių ir nebuvo daug ir kuopa iš to pelno nepadarė, bet visų dalyvių nuotaka buvo puiki ir visi liko patenkinti ir prašė sekančiais metais tokį sutikimą suruošti. B-nės V-bai, organizacijoms ir visiems dalyviams, vienu metu ar kitokiu būdu prisidėjusiems prie Naujų Metų suruošimo, kuopos vardu tariu nuoširdų ačiū.

P. Polgrimas
v-bos vardu

Montreal

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS
TREČIADIENĮ PER **CFMB** STOTĮ
BANGA 1410, 11.00 VALANDA, VAKARO
1053 Albanel Cr.,
Doverny, Mtl. P.Q. TEL. 669-8834 Programos vedėjas L. Stankevičius

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION

601 St. John Road TEL. 695-3883

POINTE CLAIRE, QUE.

(M. RUTKAUSKO)

- Atliekame prabėgimo ir kapitalinio auto-mašinų darbus.
- Taip pat patarnavimas gazolinu, alyva, padangomis ir kt.
- Tikslai keliolika minučių iš Montrealio greitkelio Nr.40 arba Nr.20. Atvažiuojant neapsiriksime!

Lafleur Radio Taxi

Savininkas Alfonsas Viskantas

SKAMBINKITE,

iš visų vietų LaSalėje.

TEL. 366-8300

SPECIALIOS KAINOS:

- Krikštynoms, vestuvėms ir laidotuviams.
- I tolimesnes užmiesčio ir kito miesto vietas.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

TEL: garažo 366-0500
namų - 366-4203

TAISAU IR DAŽAU AUTO-MAŠINAS.

7717 RUE GEORGE LASALLE, P.Q.

SAV. G. DESROCHERS.

(Priešais NL redakciją)

Universal Cleaners & Tailors

B. KIRSTUKAS

TEL. 769-2941.

239 FOURTH AVENUE
(at Wellington St.)

Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsakytus, vyriškus palтус, kostiumus ir kelnes. Aukštos kokybės medžiagos.

Windsor

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
1205 CHURCH AVENUE, VERDUN, P.Q.

Tel. 768-6679.

Valome visokius drabužius, langų užvalaidas, lovų užtiesalus, antklodes, karpetus, sopkas ir visą kitą namų apyvoką.

Windsor yra moderni valykla, turinti 20 metų patirtį šiam darbe. Turinti naują įrangą moderniausią drabužių apsaugą (storage) ir greitą patarnavimą.

Savininkai: A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus.

Baltic Woodwork Co.

TEL. 366-3884

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

547 Lafleur Ave., LaSalle (650) P.Q.

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

BELLAZZI-LAMY INC.

TEL. 366-6941

BOIS DE CONSTRUCTION
BUILDING MATERIALS

7682 BLVD. CHAMPLAIN
coin 61ème Ave., LaSalle

(VAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:
Durys, langų remai. Izoliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris, cementas, B.P. išdirbiniai, cementas ir kt.

KELEIVIS

636 Broadway,
So. Boston, Mass.
02127 USA.

Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 62-sius metus. Jį vieni geria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti. Kodėl?

Todėl, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinį Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 61 metus pelnė gerą vardą ir pastikėjimą.

Keleivis duoda ir teisingų patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$6.00.

Jau galima gauti --- 1970 --- metų Keleivio Kalendorių. --- Kaina \$1.00.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties menesinis lietuvių laikraštis. Leidžia Varpininkų leidinių fondas.

Redaktorius Grožvydas Lazauskas.
Administracijos adresas: Juozas Urbelis
1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160 USA.
Prenumerata: JAV ir kitur \$5.00 metams.

Atkelta iš 6 psl.

OTTAWA...

Estų Nepriklausomybės minėjime, kuris įvyko vasario 21 dieną, lietuvius atstovavo apyl. v-bos p-kas dipl. inž. A. Paškevičius ir Ponia.

Pagrindinių kalbėtojų jų minėjime buvo ukrainiečių kilmės senatorius Dr. Yuzyk, pasakęs daug šiltų žodžių mums pabaltiečiams.

A. Vilniškis

KAD NELIKTŲ NEPASTEBĖTA

Jausdami, kad NL skaitytojų dalis nuobodžiai priima prieš ir po šventiškus aprašymus, nes kiekvienoje lietuvių kolonijoje ir pasirušimai ir pravedamos programos beveik tos pačios. Todėl apie vietos Montrealyje Vasario 16 minėjimą objektyvesnio aprašymo ir nebuvo. Bet visgi girdisi nepasitenkinimų, lyg tai būtų nusikriaudę Montreali? Kas-gi galima būtų pridėti daugiau negu kitose vietovėse? -- tos pačios pamaldos bei pamokslai; vėlavų įnešimas ir išnešimas; svečių o ypač, kitų dviejų pabaltiečių tautų atstovų dalyvavimas bei jų žodis; na ir užbaigos - Tautos Himnu.

Jei reikėtų rašyti apie minėjimą Montrealyje, reikėtų rašyti, kad iškilmingame akte nebuvo ilga dr. H. Nagio kalba ir, kad nebuvo kitų tautybų atstovų kalbų. Meninėje dalyje buvo poezijos, kurią skaitė patys autoriai H. Nagys ir J. Saulaitytė, ir neblogai paruoštas A.V. parapijos mišrus bei pavienis (vyrų ir moterų) choras, kuris išpildė savo programą koncertinio laiko mastu. Na ir, kad minėjimas vyko kitoje, negu pernai meta, salėje. Bet irgi, kuo ir kaip geriau ar blogiau buvo, laukėme kitų parašant. Išties salė koncertui tinkamesnė negu Vytauto klubas pernai, bet ji buvo ne mūsų ir už kurią reikėjo atatinkamą sumą sumokėti, kai pernai klubas davė veltui. Publikai susirinkti, vieniems arčiau ir patogiau buvo šiais metais o antriems - pernai. Girdisi dar kitų nepasitenkinimų, bet kuriuos iškelus spaudon nieko gero ir net konkretaus bendram labui neduotų. Tai trumpai tariant, be sumintų kai kurių skirtumų, minėjimas praėjo taip, kaip ir kitur.

Pr.P.

VIENERIŲ METŲ LAIDOTUVIŲ PRISIMINIMAI

NL redaktorius Jono Kardelio minties vienerių metų sukaktis NL nr. 6 buvo atitinkamai paminėta. Š. m. va-

J. I.B. vaistai, patentuoti Šveicarijoje Nr. 458628, registruoti JAV ir Europoje, ATAUGINA PLIAUKUS, išgydo pleiskanas, šašus, niežėjimą, sulaiko plaukų slinkimą, grąžina natūralią plaukų spalvą MOTERIMS ir VYRAMS. 100 procentų garantuoti, J. I. B. vartodamas 8 uncijas 16 savaičių, nebūsi nei plikas, nei žilas.

Užsakymus su \$6.00 money orderiu siųsti:
JIB Laboratorija, 2498 Daugall Ave., Windsor, Ont.

sario mėn. 28 d. velionies žmona p. Elzbieta Kardelienė pasikvietusi į savo namus artimiausius draugus ir velionies bendradarbius, labai iškilniai paruoštomis vaišėmis ir atidarant didžiulę šampano bonką, kuri padovanota buvo velioniui dar gyvam esant, jo 75 m. amžiaus sukaiktis Čikagoje. Ponia Kardelienė svečiams labai nuoširdžiai perstatė savo visų metų liūdėsį, paprašydama svečius juo nepersimti ir su gyvenimo realybe sutikti. To paties ir svečiai jai palinkėjo. Pr. P.

"BALTIJOS" STOVYKLA

"Baltija" primena, kad baldžiio mėn. 11 d., šeštadienį, įvyks stovyklavietės penktų metų sukakties minėjimas ir stovyklavietės fundatorių ir rėmėjų pagerbimas. Programą išpildys jaunimas.

"Baltijos" vėjus vyksta silpnokai. Nejaugi mes montrealiečiai nenorime pagerinti savo vienintėlės kuklios jaunimo stovyklavietės? Ką rei-

kia lig šiol padaryta \$15,000 investicija į 25 akrų plotą, įskaitant pastatus? Dar visa laimė, kad daugelį stovyklavietės pagerinimo ir priežiūros darbų atliko pats jaunimas ir negausūs talkininkai.

Kiekvienam montrealiečiui lietuviui vertėtų susigalvoti. Į klubą ir bažnyčias mes investuojame apie tris ketvirtčius milijono, o į vienintėlę jaunimo stovyklavietę - vos \$15,000. Kas gi tas mūsų institucijas perims, jeigu neliks lietuviško jaunimo? Tuo tarpu nėra abejonės, kad gera lietuviška stovyklavietė yra nepamainoma vieta mūsų jaunimui susidraugauti ir jų lietuviškai dvasiai sustiprinti.

Stovyklavietės vajų parėmė /skliausteliuose parama gauta per paskutinius 5 metus/: I. Gražytė \$100.00 /\$100.00/, Izidorius Mališka \$50.00 /\$75.00/, I. Petraškevičius \$25.00 /\$25.00/, K. Rimkevičius \$10.00 /\$45.00/ ir J. Nukelta į 8 psl.

LILY HOSIERY MFG. CO.

NYLON HOSIERY, LINGERIE & MENS' UNDERWEAR

- Nailoninis trikotažas, moteriška ir vyriška apatinė apranga.
- Savininkai iš Kauno ir laisvai kalba lietuviškai.

J. WISGARDISKY (WISE)

7080 HUTCHISON ST
MONTREAL, QUE.

W. LAPENAT

General Construction Reg'd.
89 Orchard Street - LaSalle, Que.

*** *** ***

Įvairi industrinė, komercinė ir rezidencinė statyba. Duodame įvairius patarimus, įkainavimus bei jokio atlyginimo. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinama kaina. Tel. 366-6237.

JOE'S BUTCHER & GROCERY
LAURINAITIS JUOZAS

TEL: 524-0209

1918 Frontenac Street, Montreal, P.Q.

HIGHLAND AUTO BODY

Lafleur Ave. LASALLE Tel. Buss. 366-7281

Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavyas 365-3252

Lietuviams nuolaida.

- Atliekami mechaniniai darbai
- Išsore taisymas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos

LaSalle

AUTOMOBILE INC.

7635, BOUL. LASALLE
LASALLE, QUÉBEC
TEL. 366-7818

- DART
- CORONET
- CHARGER
- DODGE
- CHRYSLER
- CAMION
- DODGE

LAURENT DAIGNEAULT
Président

Jetté & Frère Itée

Plumbing & Heating kontraktorius

- Šildymo ir vandentiekio taisymai ir nauji įrengimai
- Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimai
- Apkainavimas nemokamas

140 - 2e AVENUE
LASALLE

366-0330

Tony's Photo Studio

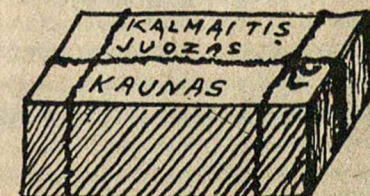
1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

TEL. 525-8771.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVES MAŽAMECIAMS
IVAIRIOS PROGOS

T. Laurinaitis

A.B.C.
SIUNTINIŲ
AGENTŪRA

3891 St. Lawrence Blvd.

Montreal 18, P.Q.

Tel. VI4-9098

DĖMESIO!

- ABC siuntinių agentūra praneša lietuviams klientams, kad, nežiūrint bendro muitų pakėlimo, yra tokių prekių už kurias maitas sumažintos.
- Vilnėnei medžiagai kostiumams, pavyzdžiui, maitas lieka tas pats: \$1.00 už jardą.
- Visai eilei prekių maitas pakeltas tik labai nežymiai.
- ABC taip pat sumažino kainą pusiau (50%) dideliame kiekiui geros angliškos medžiagos.
- ABC priima automobilių užsakymus ir išrašo piniginius pažymėjimus (Money Certificates), už kuriuos jūsų giminės gali pirkti Lietuvoje įvairiausių prekių dolerinėse krautuvėse.

A.B.C.

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

IŠ EINAMŲJŲ SĄSKAITŲ
"LITE"

ČEKIAI VELTUI

"Litas" ne tik nieko neskaito už Tamstų išrašytus čekius iš einamųjų sąskaitų, bet dar už jas moka 5% palūkanų ir apmokėtus čekius kas mėnesį grąžina paštu.

MOKĖKITE VISAS SAVO

SĄSKAITAS
"LITO" ČEKIAIS.

"Lito" metinis susirinkimas įvyks šeštadienį, kovo mėn. 14 d. 4 val. po pietų, Šv. Kazimiero parapijos salėje. Po susirinkimo vakariene. Kviečiami dalyvauti nariai ir svečiai, kurie domisi "Lito" veikla.

"Litas" per vasario mėnesį padidėjo \$85,000. Daugiausiai padidėjo einamosios sąskaitos - net \$60,000. Atrodo, kad palengva "Lito" nariai pradeda įsitikinti, kad geresnių sąlygų čekiams rašyti jie niekur negaus.

"LITU" 15-ka METŲ
Montrealio Lietuvių Kredito Unija "Litas" šiemet švenčia savo 15-kos metų sukaktį. Savo veiklą "Litas" pradėjo 1955 m. sausio mėn. 16 d. su 79 nariais ir \$392 šėrų kapitalu. Pradžioje "Lito" augimas buvo gana lėtas. Pirmus metus "Litas" užbaigė su \$25,444, penktus su \$311,675, dešimtus su \$1,215,352 ir penkioliktus su \$2,582,840. Didėjant žmonių pasitikėjimui "Lito" augimas spartėjo. Per paskutinius 6 metus "Litas" savo valdomą kapitalą patrigubino.

Nesustabdė "Lito" augimo ir paskutiniai dveji metai sustiprėjusi bankų ir "trust" kompanijų konkurencija. Mažų administracijos išlaidų ir apdairaus pinigų investavimo dėka "Litas" tebemoka aukštesnes palūkanas už santaupas ir ima žymiai mažesnes palūkanas už paskolas, kaip bankai. "Lito" padėtį sunkina didelės nekil. turto paskolų sumos išduotos penkiems metams iš 6.5%, kurių paskutinės atsinaujins tik 1972 m. Tokių paskolų dar yra \$400,000, kai tuo tarpu už \$700,000 terminuotų indėlių "Litas" pats moka 7-8%. Tikslu atsiverti šį neigiamą palūkanų santykį, "Litas" palaipsniui didina investacines paskolas iš aukštesnio palūkanų procento. Tačiau pagrindinės-asmeninės ir rezidencinės nekil. turto paskolos - ir toliau lieka iš palyginti žemo 9% palūkanų procento, įskaitant gyvybės apdraudimo premiją.

Paskutinis "Lito" balansas 1970 m. vasario mėn. 28 d. buvo sekantis:

Income Tax

PRANAS TAUTKUS,
(buvęs mokytojas)
turi daug patirtimo užpildyti visokius INCOME TAX blankus. Kreiptis asmeniškai arba skambinti tik tai šiomis dienomis ir valandomis:

Šeštadieniais nuo 1--5 v.PM
A. Matulio bute:
7686 Edward St., LaSalle.
Tel. 366-3805.

Sekmadieniais nuo 1--5 v.PM
Tony Laurinaitis Photo Studio,
1920 Frontenac St., Montreal.
Tel: 524-0209 arba 525-8971.

Taipgi jis užpildo visokius pensijų ir emigracijos blankus.

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" valdyba ir komisijos 1969 metais. Sėdi iš kairės: J. Šiaudulis, vald. narys, veiklos plėtimo reik., D. Jurkus - sąskaitų vedėjas, J. Bernotas - pirmininkas, Pr. Rudinskas - vedėjas ir sekretorius, P. Petronis - vald. vicepir., Stovi: P. Styras - vald. II vicepir., J. Lukoševičius - revizijos kom. pirm., J. Adomaitis - rev. kom. narys, V. Piečaitis - Kredito kom. narys, Stp. Kęsgaila - kred. kom. pirm., Ig. Petrauskas - kred. kom. narys ir J. Ladyga - rev. kom. narys. Savo kandidateciją šiais metais užbaigė: valdyboje J. Šiaudulis ir Pr. Rudinskas, kred. kom. Ig. Petrauskas ir rev. kom. J. Lukoševičius.

Photo: M. Sauvageau Inc.

AKTYVAS	1970 II 28	1969 II 28
Kasa Banke	130,858	98,569
Paskolos	2,317,306	2,131,221
Vertb. popieriai	145,786	142,693
Term. ind. banke	35,000	40,000
Term. ind. Lygoje	25,000	20,000
Lygos namai	1,000	1,000
Stabilizacijos Fondas	1,491	1,491
Šėrai Lygoje	106	106
Šėrai Centr. kasoje	2,248	1,617
Balanso draudimas	-	703
Inventorius	10,572	4,065
Laikinos sumos	867	-
	\$2,670,234	2,441,465

PASYVAS	1970 II 28	1969 II 28
Šėrai	1,218,378	1,300,388
Einam. sąskaitos	543,358	608,535
Termin. indėliai	701,360	456,910
Taupom. sąskaitos	109,678	-
Atsargos fondas	18,734	14,437
Namų fondas	18,302	14,060
Garantijų fondas	25,160	20,919
Veiklos plėt. fondas	2,502	2,206
Ist. mokestis	11	17
Uždarytos sąskaitos	50	45
Mokėtinos palūkanos	7,035	-
Nepaskirstytas pelnas	2,645	3,608
Šių metų pelnas	23,031	20,340
	\$2,670,234	2,441,465

Taigi, lyginant su praeitais metais "Litas" paaugo \$229,000. Labiausiai auga terminuoti indėliai ir taupomosios sąskaitos, tai yra, santaupos iš aukštesnio procento. Mažėja šėrų ir einamųjų sąskaitų sumos.

"Lito" čekių sistema veikia be priekaištų, tik gaila, kad dar maža narių dalis "Lito" čekiais tesinaudoja. Įsigijus

naują atskaitomybės mašiną "Lito" sąskaitų tiksliai suvedama kiekvienai dienai. Lygiai taip pat labai palengvėjo ir dividendų apskaičiavimas ir prirašymas. Savo viduriniu susitvarkymu ir atskaitomybe "Litas" šiandien prilygsta bet kuriai Caisse Populaire ar bankui. Nežiūrint to, veidamas per du skyrius "Litas" vis dar išsiverčia tik su tri-

mis nuolatiniais tarnautojais.

Nuo šių metų liepos mėn. 1 d. Provincijos valdžia įveda valdišką santaupų apdraudą iki \$20,000 kiekvienam nariui. Tuo būdu nuo šių metų narių santaupos "Lito" bus garantuotos ne tik "Lito" turėta 3 mil. dol. apdrauda nuo vagysčių, plėšimo, išieikvojimų ir t.t., bet net ir nuo bankroto. Žinoma, tatau turi tik teoretinės reikšmės, kadangi per penkiolika metų "Litas" yra nurašęs į nuostolius tik \$7,000 paskolų, kas sudaro 0.1% nuo bendros išduotų paskolų sumos. Tokių gerų rezultatų mūsų žiniomis neturi nė viena kredito unija, "casse populaire" ar bankas šioje provincijoje.

Per tuos 15-ka metų "Litas" yra padėjęs daugeliui savo narių išigyti nuosavybės, pradėti prekybas ar kitus verslus bei pagelbėjęs pigių kreditu bėgamiems narių reikalams. Atrodo, kad jau yra atėjęs laikas ir pačiam "Litu" susirūpinti savo namų išigyjimu.

"Litas" žengia į šešioliktuosius metus su pilnu pasitikėjimu ir geromis viltimis.

P. Rudinskas,
"Lito" Vedėjas.

JUOZAPINĖS - ŠILTA VAKARIENĖ

Š. m. kovo mėn. 14 d., šeštadienį 7:30 val. vak.

D.L.K. Vytauto klube, 2161 St. Catherine St. E.

*** **

Klubo valdyba nuoširdžiai kviečia visus lietuvius šioje tradicijoje, gerai paruoštoje ir su išgėrimais, vakarieneje dalyvauti.

*** **

Įėjimas tik \$3.00

Klubo Valdyba.

Š. m. kovo mėn. 21 d., šeštadienį AUŠROS VARTŲ parapijos salėje bus rodomas garsinis filmas

"LIETUVOS TRAGEDIJA"

(Su lietuviška muzika bei angliškais paaiškinimais)

ŠIAME FILME PAMATYSITE:

- ◆ Nepriklausomą Lietuvą ir jos gamtos grožį
- ◆ Berlyno - Maskvos Pakto pasirašymą ir 2-jo pasaulinio karo pradžią
- ◆ Lietuvos kariuomenės žygį į Vilnių
- ◆ Pirmą bolševikų Lietuvos okupaciją ir jų žiaurumus
- ◆ Nacių ir bolševikų karą, okupaciją ir jo pasekas
- ◆ Antrąją bolševikų okupaciją ir t. t.

Seansų pradžia: 4 val. p.p. ir 7 val. vak.

Filmos parodymo rengėjai iš Toronto.

IŠSTATYTI KANDIDATAI

"Lito" valdyba išstatyti sekančių asmenų: V. Bilevičius, inž. A. Kličius, Pr. Rudinskas ir J. Šiaudulis. Į revizijos komisiją: A. Beniušis, B. Comm., inž. J. Bulota ir J. Maskoliūnas, B. Sc. Į kredito komisiją išstatytas tik 1 kandidatas - Ig. Petrauskas. Į valdybą renkami 2 nariai ir į komisijas po vieną.

EVANGELIKAMS PRANEŠIMAS

Š. m. kovo mėn. 15 d. 11:30 val. bus pamaldos St. Johns Lutheran Church, 3594 Jeanne Mance Street Montreal. Pamaldas laikys kun. H. Dumpys, kurios bus su šv. vakariene. Prašome skaitlingai dalyvauti. Parapijos Komitetas.

● Praeitoje savaitėje yra mirę 2 lietuviai: Stasys Genys 63 m. amž. ir Bronius Gaizius 71 m. amžiaus.

D Ė M E S I O !

Išnuomojami kambariai Lac Silver St. Donat, P. Q. Asmeniui \$25.00 (be maisto). Galima naudotis virimo pečiūmi ir šaldytuvu. Maistas iš krautuvės (grocery) pristatomas 2 kartus savaitėje. Privaziavimui kelias asfaltuotas. Teirautis 365-8619.

Atkelta iš 7 psl.

"BALTIJA" ...

Dalmanas \$5.00 /\$25.00/. Viso lig šiol gauta \$665. Užplanuota \$7,000 trūksta \$6,335. Visiems vėjų parėmusiems labai dėkojame.

Pr. R.

Keating Ford Sales Ltd. Verdun dalina dovanai geros rūšies virtuvės peilius tiems, kurie bent kokių mašinų užpirkimo reikalu pasiteirau. Kreipkitės į jų Comanadžerį Leoną Gurecką, jis jums mielai pasitarnaus.

London
MFG. CO. LTD.,
PLACE CRÉMAZIE, 140 CRÉMAZIE BLVD. WEST,
MONTREAL 351, QUE.

Išparduodamos suklečės su defektais, medžiagos ir medžiagų atliekai. Viskas atpigintomis kainomis. Prašome kreiptis ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 val. pietų iki 1 val. ir šeštadieniais nuo 10 ryto iki 12 val. (6-tas aukštas).

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
3907 A Rosemount Blvd.

TEL: Off.: 722-3545; Res. 256-5355
S-tos "Lito" nr. 752D

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker

Su teise dirbti Quebec'o ir Ontario
PROVINCIOSE

Sekr. M. Arlauskaitė, tel. 722-3986.

ADRESAS: 1465 De Seve Street
Montreal 205, Que.
TEL. 766-5827.

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
EINAMASIAS 5-tas 5.0%	ASMENINĖS iš 9%
ŠĖRUS (numatyta) 6.0%	ČEKIŲ KREDITO iš 9%
TAUPOMASIAS 5-tas 6.5%	NEKILN. TURTO iš 9%
TERM. IND. 1-metams 7.25%	įskaitant gyvybės apdraudą iki \$10,000.
TERM. IND. 2 " 7.75%	JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6.5%).
TERM. IND. 3 " 8.00%	
Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2,000 šėrų sumos.	

KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10:30 iki 12:30 val. Darbo dienomis - nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskyrus šeštadienį. Vakaraus - trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Diena-penktadieniais nuo 1 iki 6 val. Vakaraus - pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
Sekmadieniais nedirbama vasara nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

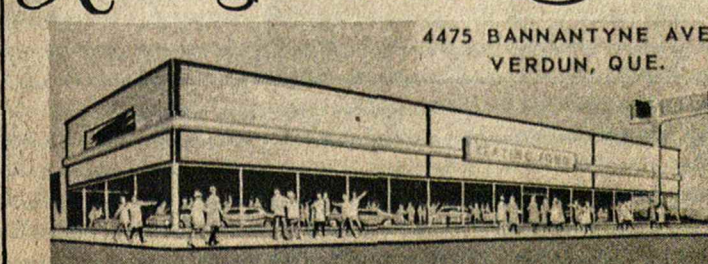
MONTREAL ENTERPRISES Reg'd. DRAUDIMO AGENTŪRA 727-3120

6695 - 35th Avenue, Montreal, 409.
Albertas NORKELIUNAS, B.A. C.S.C., I.B. 727-3120.
Arvydas RUDZEVIČIUS, A.I.B. NAMU 271-5758

KOMERCINIO, PRIVATAUSTURTO, AUTOMOBILIŲ, ATSAKOMYBĖS, GYVYBĖS DRAUDIMA

Keating FORD Sales Limited

TEL. 769-8831

4475 BANNANTYNE AVE.
VERDUN, QUE.
USED CARS
1 year guarantee
Kreipkitės į
LEO GURECKAS
Sales Manager
Keating Ford lietuvis atstovas
769-8831.
Tel: namų 366-2548

